

DRAUGAS

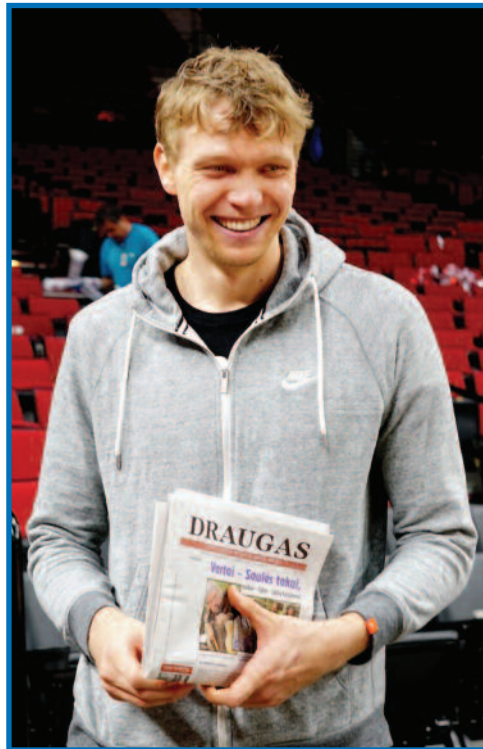
LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO – MARCH 28, 2017 • Vol. CVIII Nr. 36 Kaina 1 dol.

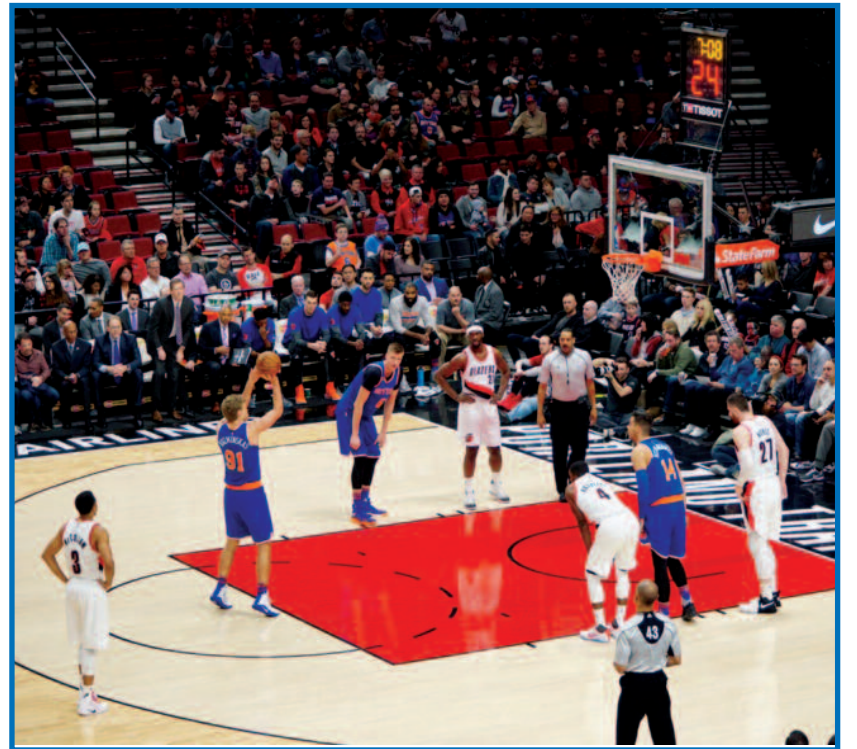
PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-27-2017

Iki Lietuvos valstybės šimtmečio liko 324 dienos

Mindaugas Kuzminskas pakeliui iš Portlando į San Antonio (TX) galės pasiskaityti ir Amerikos lietuvių spaudos.

Mindaugas Kuzminskas mačą prieš „Trail Blazers“ pradėjo startiniame penketuke, – „Knicks“ vyr. treneris Jeff Hornacek taip „apdovanojo“ lietuvius.

Darius Kuzmicko nuotraukos

ŠIAME NUMERYJE:

Mokytojų konferencijoje – apie klasės sutelktumą – 4 psl.

Bronius Kviklys per dukters prisiminimų prizmę – 8 psl.

Lietuviai džiaugėsi tautiečio žaidimu

LAURYNAS R. MISEVIČIUS
specialiai „Draugui“ iš Portlando

Po legendinio Arvydo Sabonio išvykimo pajėgiausius savo tautiečius krepšininkus retai matantiems Portlando lietuviams itin nusisekė kovo 23-ąją, kuomet į „Rožių“ miestą atvyko „Trail Blazers“ varžovai iš New Yorko su Mindaugu Kuzminsku (*Kuzia*). Atrodo, lyg specialiai „susirgo“ abi Rytų pakrantės komandos „žvaigždės“ Derrick Rose bei Carmelo Anthony – tiesioginiai M. Kuzminsko konkurentai dėl minučių aikštelėje arba „Knicks“ vyr. treneris Jeff Hornacek, sužinojęs apie vietinės lietuvių bendruomenės organizuotą palaikymo akciją, tiesiog norėjo mūsų tautiečius pradžiuginti, į starto penketą sugražindamas lietuvi. „Šarmo“ pridėjo ir tai, kad pagrindiniu rungtynių kovo 23 d. vakarą teisėju buvo paskirtas Čikagos lie-

tuviams puikiai pažįstamas Danny Crawford, kuris visai neseniai pačių NBA krepšininkų bei trenerių buvo pripažintas mažiausiai klystančiu lygos teisėju, o per pastaruosius penketą metų Danny net 4 sykius ČLKL vadovo Aurimo Matulevičiaus kvietimu teisėjavo „Vėjų“ miesto lietuvių mėgėjų varžybose. Mat čikagiečio D. Crawford žmonos Claudia mama yra buvusio ŠALFASS pirmininko Jono Bario duktė, kilusi iš Kauno. Na, o Portlande pirmus tris kėlinukus nuo pat pradžių rungtyniavęs Mindaugas pagerino atkovotų kamuolių rekordą, iš viso jų nusiėmęs net 8, bei per 32 minutes aikštelėje pelnė 14 taškų. Daugiau už lietuvių įmetė tik 2 niujorkiečiai – latvis Kristaps Porzingis bei gynėjas C. Lee. Taigi, nors „Knicks“ ir pralaimėjo dar nepraradusiems vilties patekti į šių metų atrinktamąjį etapą varžovams iš Portlando 95-110, lietuviai iš „MODA Center“ arenos skirstėsi pakilios nuotaikos. – 7 psl.

L. Linkevičius Čikagoje: didžiuojamės galinga lietuvių bendruomene

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kovo 23–26 dienomis su darbo vizitu lankėsi Čikagoje, kur susitiko su miesto politine ir verslo bendruomenėmis, lietuvių diasporos atstovais.

Kovo 25 d. ministras lankėsi Jaunimo centre, kur susitiko su ten įsikūrusios lituanistinės mokyklos mokiniais, mokytojais, mokinių tėvais. L. Linkevičius mokiniams papasakojo apie Lietuvos nueitą kelią nuo nepriklausomybės atkūrimo iki šių dienų, pabrėždamas svarbiausius valstybės pasiekimus – įstojimą į NATO bei Europos Sąjungą, kalbėjo apie Lietuvos ir JAV partnerystės svarbą bei didelės Amerikos lietuvių bendruomenės vaidmenį palaikant šiuos santykius, užtikrinant, jog Lietuvos interesai būtų nuolat primenami Jungtinių Valstijų politikos veikėjams.

– 5 psl.

Robertas Vitas ir Linas Linkevičius Lituanistikos tyrimo ir studijų centre apžiūri sukauptus gausius archyvus.

URM nuotr.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Jei nenorite įsigyti priešų, stenkitės nerodyti savo pranašumo – Arthur Schopenhauer

Atvirai kalbant, iki gyvo kaulo smegenų nusibodo ginčytis su politikais dėl lietuviškosios žiniasklaidos bėdų. Mintyse nuolat kirba pesimistiška mintis – anie vis tiek nieko nesupras arba tiesiog nenorės suprasti.

Bet ir vėl negaliu tylėti, kadangi keli mūsų parlamentarai (mažam Lietuvos parlamentui – labai daug) panūdo nurodinėti televizijoms bei leidiniams, kiek masinės informavimo priemonės privalo skelbti teigiamų ir neigiamų žinių. Žinoma, kuo daugiau malonių pranešimų – tuo daugiau džiugių emocijų, tuo laimingesnė Lietuva, tuo daugiau perspektyvų, kad lietuviai neišsivaikščios po margą Pasaulį. Bet kur paimti 50 proc. teigiamybių, jei gyvenimas labai sudėtingas ne vien prie Baltijos jūros?

Prieš keletą metų mūsų įstatymo leidėjai jau buvo priskaldę malkų. Laimė, atsikvošėjo suprastę, kad žurnalistų negalima bausti naudojant Baudžiamojo kodekso įstatymus. Po kelerius metus trukusių intensyvių diskusijų mūsų „gudručiai“ norom – nenorom pripažino akivaizdžiausią tiesą – net ir labai tendencingo žurnalisto negalima prilyginti žmogžudžiui ar praeivį žiauriai sumušusiam chuliganui. Tarp straipsnius rašančiojo ir bandito – aiški praraja.

Tad politikieriams, kurie demokratijos siekiančioje Lietuvoje troško tapti neliečiamųjų kasta, teko atsitraukti. Tiesa, kvailius įstatymus priėmusių jų niekas neprikalė prie simbolinio gėdos stulpo. Blogai, kad neprikalė. Bent jau simbolinis gėdos stulpas buvo reikalingas. Kaip perspėjimas kitiems politikieriams: kėsinsitės į demokratijos pamatus – tapsite raupsuotieji, iš kurių juoks visą Lietuvą.

Taigi cenzūros šalininkams neteko atsakyti už savo kvailystes. Tikriausiai ši aplinkybė ir paskatino į Seimą iš visų pakampių sugužėjusius politikos naujokus iš naujo bandyti laimę. Naujieji „išminčiai“ į pagalbą pasitelkė ne Baudžiamąjį kodeksą. Jie panūdo atsikratyti vienos iš svarbiausių viešojo asmens pareigų – pakančiai reaguoti į kritiką. Įteisinti taisyklę, esą Seimo narys yra privatus asmuo, – jiems nepavyko. Džiugu, kad Seime ir vėl atsirado užektinai sveiko proto balsų, kurie paaiškino, jog seimūnas negali naudotis privataus asmens privilegijoms, mat jis vadovauja valstybei, o ne privačiai įmonei. Bijai kritikos – tiesiog nesiek Seimo nario mandato.

Žodžiu, panorėję tapti neliečiamaisiais mūsų politikieriai ir vėl apsijuokė, ir vėl susikompromitavo. Tiesa, cenzūros ištroškusi šį sykį jau buvo išvartoti kritikos diržais. Tik gal – per daug švelniai, nes netrukus ir vėl atsirado „filosofų“, kurie sugalvojo naują būdą, kaip galima įteisinti cenzūrą. Tiesiog reikia nustatyti griežtą tvarką: visose žiniasklaidos priemonėse teigiamos ir neigiamos žinios privalo būti skelbiamos lygiomis proporcijomis.

Niekas nedrįs ginčytis: lietuviškoje žiniasklaidoje ištis per daug smurto ir kvailių dainuškų. Kokią televiziją įsijungtumėi – arba šaudo, arba dainuoja, arba skaldo primityvius anekdotus apie „antrajį galą“. Bet maštanties skaitytojams seniausiai aišku: kai kurie mūsų internetiniai tinklalapiai bei televizijos specialiai gvildena ne pačias svarbiausias temas. Specialiai nutylimų temų galėčiau išvardinti mažų mažiausiai kelias dešimtis – vis tik žurnalistu Lietuvoje dirbu daugiau nei tris dešimtmečius. Mūsų politinės diskusijos – taip pat tendencingos. Į kai kurias laidas kviečiami tie patys nusibodę politikai. Kiek kitokių politinių pakraipų filosofai, apžvalgininkai, mokslininkai, visuomenininkai – neišsileidžiami.

Štai neseniai žiūrėjau Rūtos Janutienės vado-

Teigiama – neigiama

GINTARAS VIŠOCKAS

vaujamą „Nuoga tiesą“, kurioje aiškintasi, ar Lietuvai reikalinga mirties bausmė ypač žiauriems nusikaltėliams. Tema – reikalinga. Mano supratimu, mirties bausmės tikriausiai nederėtų gražinti, bet žiaurius nusikaltimus įvykdę nusikaltėliai mūsų kalėjimuose vis tik per daug patogiai gyvena.

Tačiau šį sykį – ne apie pačią mirties bausmę. Keisčiausia, kad aš net ir nematęs tos laidos puikiai žinau, ką pasakys, sakykim, ilgametis Seimo teisės ir teisėtvarkos komiteto atstovas Julius Sabatauskas ar buvęs Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Algimantas Matulevičius. Taip pat žinau, kam daugiau leis prasizioti, o ką nuolat tildys laidos vedėja. Žinau ir tai, kad laidos dalyviai stengsis vienas kitą perrėkti, užgožti, užčiaupti, dėl to triukšmas stels net ir protingas mintis. Tad klausiu savęs: kam man reikalinga nieko naujo nesakanti triukšminga televizijos laida?

O kokios reikėtų televizijos laidos? Norėčiau laidos apie mūsų Seimo narius, kurie turėjo ir tebeturi ryšių su Rusijos atstovais, siejamais su mums nedraugiškų šalių slaptosiomis tarnybomis. Bet tokių laidų – vos viena kita. O ir tos – labai abstrakčios arba

labai trumputės. Suprantu, kad konkrečiai tokiomis temomis kalbėti labai sudėtinga, gal net neįmanoma. Bet juk norėti tokių laidų niekas neuždraus.

Mano supratimu, tokios temos turėtų būti vienos iš svarbiausiųjų. Jos turi stelbti laidas, kuriose analizuojami, sakykim, ką tik išrinkto Seimo nario seksualinio priekabiavimo faktai arba pomėgis Seime nešiotis savigynai skirtą ginklą. Laidos apie Rusijos ke-

liamus mums pavojus tiek karinėse, tiek kultūrinėse sferose turėtų stelbti ir diskusijas dėl Ramūno Karbauskio finansinių deklaracijų, ir dėl automobilių nuomos peripetijų. Lietuvos televizijose turėtų būti žymiai daugiau laidų apie lietuviams iškilusius demografinius, emigracijos ir asimiliacijos pavojus. Bet kol kas, deja, taip nėra ir nematyti net prošvaisčių, kad kas nors keistūsi gerojonei pusėn.

Akivaizdu ir tai, kad mes matome per daug rusiškų filmų, kuriuose teigiamais herojais tampa mums priešiški Rusijos specialiųjų tarnybų darbuotojai. Drįstu manyti, tie rusiški filmai apie šaunius KGB, FSB ar GRU karininkus suaugusiems lietuviams nedaro poveikio. Bet jaunuosius lietuvičius – klaidina. Akivaizdu, kad tendencingus rusiškus filmus Lietuvoje turėtų stelbti lietuviški istoriniai nuotykiniai filmai apie mūsų karžygius, žvalgus, partizanus. Bet taip nėra.

O kaip padaryti, kad būtų, – nežinau. Žinau tik tiek, kad iš viršaus nuleistomis direktyvomis, kiek privalo būti teigiamų ir neigiamų žinių, – nieko nepasieksime. Nepasieksime vien dėl to, kad mes... tiesiog neturime lietuviškų filmų.

Prezidentė: Rusija – grėsmė visai Europai

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė penktadienį JAV leidinio „Foreign Policy“ paskelbtame interviu kalbėjo apie Rusijos grėsmę ir JAV pajėgų dislokavimo Lietuvoje klausimą.

Savo prašymą, kad Lietuvoje būtų dislokuotos JAV pajėgos, D. Grybauskaitė pagrindė tuo, kad didžioji dalis šios šalies pajėgų tebėra dislokuotos Vokietijoje ir kitose Vakarų Europos šalyse, nors didžiausia grėsmė šiuo metu kyla Lenkijai ir Baltijos šalims. „Todėl mūsų rekomendacija yra čia dislokuoti nuolatines JAV pajėgas“, – sakė D. Grybauskaitė.

Be to, ji pabrėžė oro gynybos, kurios pajėgumų Lietuvai trūksta, svarbą: „Negali apginti savo teritorijos arba apsaugoti sausumos pajėgų, jei neturi oro erdvės gynybos (pajėgumų – Red.)“.

Paklausta, ar Rusija šiuo metu kelia didelę grėsmę Lietuvai, Prezidentė pabrėžė, kad Rusija kelia grėsmę ne tik Lietuvai, bet ir visam regionui bei žemynui. Nurodydama į Kaliningrade dislokuotas branduolinius ginklus galinčias nešti raketas, kurių pajėgumas leistų pasiekti Europos sostines, ji tvirtino, kad Rusijos grėsmė nebėra vien Baltijos

LR Prezidentės kanceliarijos nuotr.

jūros regionui aktualus klausimas.

Atsakydama į klausimą, ar nerimauja, kad Rusija gali užimti Suvalkų koridorį ir, krizės atveju, taip apsunkinti papildomų NATO pajėgų patekimą į Baltijos šalis, D. Grybauskaitė patvirtino, kad toks scenarijus įmanomas. Todėl, pasak jos, Lietuva ir siekia nuolatinio NATO pajėgų buvimo savo teritorijoje ir pajėgumų oro erdvei ginti.

Atsakydama į klausimą, kas jai svarbiausia, Prezidentė tvirtino, kad tai, jog JAV pasaulyje ir toliau išliktų aktyvi veikėja. „Jei JAV užsidarys savo žemyne, Rusijai liks pernelyg laisvas kelias užimti jos vietą“, – sakė D. Grybauskaitė.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Prieš 125-erius metus grupė psichologų nutarė, kad atėjo laikas organizuotis. 1892 m. vasarą Clark universitete, esančiame Worchester, MA, jie susirinko pasitarimui, o tų pačių metų gruodžio mėnesį surengė pirmąjį suvažiavimą University of Pennsylvania, Philadelphiaje. Suvažiavime dalyvavo 31 asmuo – visi vyrai, visi baltosios rasės, visi akademikai.

Dabar Amerikos psichologų sąjungoje (American Psychological Association – APA) yra 117 675 nariai. 60 proc. jų – moterys, daugiausia klinikinės psichologės. Kasmet JAV daugiau nei 100 000 asmenų gauna bakalauro laipsnį iš psichologijos. Norintieji tapti psichologais turi toliau studijuoti ir gauti daktaro laipsnį bei valstijos leidimą.

APA prezidentas dr. Antonio E. Puente žurnalo „Monitor on Psychology“ skiltyje konstatuoja, kad psichologija tebėra mokslas. APA yra viena seniausių mokslo ar profesijos organizacijų pasaulyje. Psichologija vystosi ir palaipsniui keičiasi. Sąjungai įsteigus nariai buvo vien vyrai, dabar daugumą sudaro moterys. Pradžioje dauguma buvo akademikai. Dabar dauguma yra praktikai, dirbantys su pacientais.

APA yra didelė ir sudėtinga organizacija. Jos metinis biudžetas yra 115 milijonų dolerių. APA susideda iš 54 padalinių ar skyrių, pasiskirsčiusių pagal specialybes ir narių interesus. Padaliniai turi savo eilės numerį pagal įkūrimo metus. Pati pirmoji yra Bendrosios psichologijos draugija, įkurta 1945 m. Po jos įsisteigė Psichologų mokymo draugija, Eksperimentinės psichologijos draugija ir t.t. Pati didžiausia narių skaičiumi yra Klinikinės psichologijos draugija, įsteigta 1948 m. Toliau paminėtina Pedagoginė psichologija, Mokyklų psichologija, Karinė psichologija, Brendimo ir senėjimo psichologija, Vartotojų psichologija, Psichoterapija, Psichologinė hipnozė, Humanistinė psichologija, Moterų psichologija, Religijos psichologija, Sveikatos psichologija, Klinikinė neuropsichologija, Visuomenės ir šeimos psichologija, Lytinių pakraipų tyrimo psichologija, Sporto psichologija, Taikos ir smurto psichologija, Tarptautinė psichologija ir t.t. Pati jauniausia yra Traumų psichologija. Iš šalies žiūrint APA gali atrodyti kaip Babelio bokštas.

APA rūpinasi, kad „psichologo“ titulas turėtų tą pačią prasmę ir reikšmę visame krašte. Tam reikia ne tik doktorato psichologijoje, bet ir valstijos leidimo. Išimtis dėl leidimo gali būti daromos mokslininkams, pedagogams, kitiems psichologams, neturintiems jokių reikalų su pacientais – diagnozėmis ar gydymu.

APA nariai kasmet renkasi į savo suvažiavimus, sutraukiančius dešimtis tūkstančių dalyvių. Jubiliejinis suvažiavimas vyks Washington, DC, š. m. rugpjūčio 3–6 dienomis. Po to suvažiavimai vyks San Francisce (2018), Čikagoje (2019), Washingtone (2020), ir San Diege (2021). Mano pirmasis APA suvažiavimas buvo 1963 m. Philadelphiaje. Tuo metu dirbau Manteno psichiatriinėje ligoninėje, į pietus nuo Čikagos. Iš mūsų psichologijos skyriaus su visų išlaidų padengimu tegalėjo ten vykti tik vienas. Traukėme bilietą ir laimė nusišypsojo man. Ta patirtis tikrai buvo įspūdinga ir atmintina. Po to pagal išgales stengiausi tuose suvažiavimuose dalyvauti.

APA turi išvysčiusi platų mokslinių ir profesinių žurnalų tinklą. APA leidžia daugiau kaip 70 žurnalų, apimančių įvairias specialybes. Tarp jų minėtini „Behavioral Neuroscience“, „Developmental Psychology“, „Health Psychology“, „Journal of Experimental Psychology“, „Journal of Family Psychology“, „Psychology of Aging“, „Psychology of Violence“ ir kiti. Šalia žurnalų APA taip pat yra išleidusi šimtus knygų, įskaitant aštuonių tomų „Encyclopedia of Psychology“.

Kaip jau buvo minėta, APA buvo įsteigta 1892 m. su 31 nariu. 1916 m. APA jau turėjo daugiau kaip 300 narių ir pamažu augo toliau. Šiuo metu APA turi formalius ryšius su 60 JAV valstijų, teritorijų ir Kanados provincijų. Pirmasis APA prezidentas buvo G. Stanley Hall. Chronologine eile paminėsiu dar keletą plačiai žinomų pavardžių ne tik tarp psichologų, bet ir moksliniuose bei kultūros sluoksniuose. Tarp jų yra William James, John Dewey, Edward Thorndike, John Watson, Carl Rogers, Abraham Maslow, Nicholas Cummings ir Martin E. G. Seligman.

Būdama aktyvi organizacija APA neišvengė kontroversijų. Tuo pačiu ji jų nevengė, bet stengėsi nurodyti sektinas gaires. Kai kurios jų viršijo mokslo pagrįstas išvadas ir nukrypo į sociopolitiką. APA

Amerikos psichologų sąjungai – 125-eri!

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

turi savo oficialią poziciją dėl homoseksualumo priežasčių. Joje sakoma, kad tuo klausimu mokslininkai nesutaria. Daug pastangų įdėta į lytinio potraukio tyrinėjimą, bet iki šiol nėra nustatyta, kad lytinė orientacija priklauso nuo specifinių faktorių. Daug kas mano, kad prigimtis ir patirtis turi didelės svarbos. Dauguma žmonių nesijaučia, kad yra savo lytinę orientaciją pasirinkę.

Prieš apytikriai 40 metų APA pareiškė nuomonę, kad homoseksualumas nėra psichinė liga. Laikui bėgant APA pasisakė prieš pastangas žmones „gydyti“ nuo nesamos ligos. Dabar jau kai kuriose valstijose ir miestuose veikia įstatymai, draudžiantys taip vadinamą „perėjimo terapiją“ (conversion therapy). APA taip pat pravedė rezoliuciją, teigiančią, kad yra diskriminacija neleisti tos pačios lyties asmenims tuoktis.

Nuo apytikriai 1951 m. psichologai artimai dirbo su CIA ruošdami metodus psichologiniam karui vesti. Po daugelio metų iškilus faktui, kad psicholo-

gai dalyvavo tardant Guantanamo įlankos kalėjime Kuboje esančius teroristus, APA susidarė labai kritiška atmosfera. 2008 m. APA pravedė rezoliuciją, draudžiančią APA nariams dirbti tokiose vietose, kur laikomi asmenys nesilaikant tarptautinės teisės ir Ženevos konvencijos taisyklių.

APA išgyvena besitęsiančią krizę ruošiant psichologus. APA turi akreditavimo programą profesinės psichologijos internatūros srityje. Daktarato laipsnio siekiantys turi atlikti vienerių metų internatūrą APA patvirtintoje programoje. Jau kuris laikas tų internatūros pozicijų yra mažiau nei jų siekiančių. Kasmet apie 1 000 kvalifikuotų kandidatų negauna reikiamos internatūros patirties.

Apie 1976 m. man teko įkurti vieną internatūros programą ir dvidešimt metų jai vadovauti. Netrukus gavome ir norėtą APA akreditavimą, kurį kas porą metų reikėdavo atnaujinti. Tai buvo daug pastangų ir kantrybės reikalaujantis užsiėmimas. Ši programa buvo bene pirmoji krašte, kur internatūra buvo susieta ne su universitetu ar kokia didele ligonine, bet su apylinkės protinės sveikatos centru. Buvome pionieriai ir atvėrėme naujus horizontus kitai profesinių psichologų kartai. Po poros metų, man jau išėjus į pensiją, ši pavyzdinė programa finansiniais sumetimais buvo nutraukta.

Tai tokia trumpa APA organizacijos istorija ir mano 55 metų narystė joje.

Jaunųjų vokalistų konkursai Lietuvoje

Iš k.: Kristina Petrauskas, Svaja Skučienė, Milda Baronaitė, Eglė Šlimaitė Vincės Jonuškaitės-Zaunienės konkurso dalyvės. Martyno Aleksos nuotraukos

Prieš 20 metų – 1997-aisiais – pirmoji Lietuvių Fondo (LF) vardinė Stasio ir Elenos Barų premija geriausiam Lietuvos muzikos ir teatro akademijos (LMTA) dainininkui tenorui, atrinktam konkurso būdu, buvo įteikta LMTA studentui Edgarui Montvidui (Prudkauskui). Per tą laiką šio konkurso laimėtojai spėjo išgarsėti ne tik Lietuvos, bet ir užsienio operos scenose. Tai tokie šiandien žinomi dainininkai kaip minėtas E. Montvidas, Kostas Smoriginas, Tadas Girininkas, Eugenijus Chrebtovas, Merūnas Vitulskis, Edgaras Davidovičius. Kasmet konkursas pateikia naujų vardų, į kuriuos vėta atkreipti dėmesį.

Šių metų Dainininkų (tenorų) konkursas LMTA garbės daktaro Stasio Baro premijai laimėti vyko kovo 17 d. Konkurse dalyvavo 5 tenorai: Laimonas Bendaravičius, Eimantas Bešėnas, Juozas Janužas, Juris Jope ir Karolis Kašiuba. Pasak LMTA Dainavimo katedros vedėjos prof. Astos Krikščiūnaitės, tai nemažas skaičius vieno balso

Dainininkų (tenorų) konkurso nugalėtojas Juozas Janužas.

tipo konkursui, mat jame gali dalyvauti tik LMTA studentai. Konkurso dalyvius vertino: prof. Juozas Antanavičius, vertinimo komisijos pirmininkas, ir nariai: prof. Virgilijus Noreika, kultūros viceministras doc. Deividas Staponkus, doc. Algirdas Janutas, solistas Arūnas Malikėnas ir koordinatorė Irina Martos. Šių metų Dainininkų (tenorų) konkurso garbės daktaro Stasio Baro premija įteikta Juozui Janužui. LF sveikina jaunąjį dainininką ir linki jam kūrybinės sėkmės.

Tuo pat metu vyko ir 18-asis Vincės Jonuškaitės-Zaunienės konkurso dainininkams, kuriame dalyvavo 18 vokalistų. Per dvi konkursų dienas 23 jaunieji dainininkai atliko per 100 kūrinių! Konkurse dalyvavo ir Kristina Petrauskaitė, buvusi Detroit (MI) gyventoją, šiuo metu besimokanti Lietuvoje. Renginius vainikavo abiejų konkursų laureatų koncertas, vykęs kovo 18 d. LMTA Didžiojoje salėje.

LF informacija

TELKINIAI

Į konferenciją susirinko gausus JAV lituanistinių mokyklų mokytojų būrys.

Mokytojų konferencijoje – apie klasės sutelktumą

LAIMA APANAČIENĖ

Didžiulis būrys – 84 mokytojai iš 9 JAV lituanistinių mokyklų – susirinko į JAV LB Švietimo tarybos lituanistinių mokyklų mokytojų konferenciją. Mokytojus iš San Francisco ir Los Angeles (CA), Detroit (MI), Milwaukee (WI), Floridos, Čikagos, Mundelain, Naperville svetingai priėmė konferencijos rengėjai, Maironio lituanistinės mokyklos administracija, mokytojai, tėveliai. Lietuvių Fondo (LF) remiama JAV LB Švietimo tarybos lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija kovo 19 d. vyko Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Ją suruošė Maironio lituanistinė mokykla.

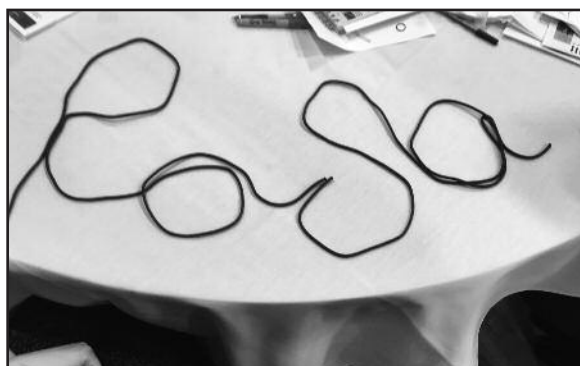
Konferenciją atidarė šių eilučių autorė, perskaičiusi JAV LB Švietimo tarybos pirmininkės Auksės Motto sveikinimą konferencijai ir jos atsiųstą laišką, kuriame išreikšta padėka rėmėjams – LF ir Kazickų šeimos fondui už didžiulę paramą lituanistiniam švietimui.

Rengėjai šiemet į konferenciją pasikvietė psichologę Eglę Gudeliene iš Lietuvos. E. Gudeliene – praktikė, šeimos psichoterapeutė, turinti psichologijos mokslų magistro laipsnį ir 20 metų praktinio darbo patirtį. Nuo 2004 metų E. Gudeliene veda seminarus, paskaitas, diskusijas įvairiomis temomis ir šiuo metu yra Vaikų ir jaunimo psichologų asociacijos valdybos narė. 2015 m. ji sukūrė autorinę ugdomąją priemonę „Atpažink jausmus“, kurią išleido UAB „Šviesa“, yra išleidusi kitų metodinių leidinių.

Viešnia iš Lietuvos seminare „Mokymosi motyvacijos ir klasės sutelktumo stiprinimas pasitelkiant komandinius žaidimus“, dalijosi savo darbo patirtimi su kolegomis – JAV lituanistinių mokyklų mokytojais. Ne paslaptis, kad vienas pagrindinių klausimų šiuolaikiniam mokytojui – kaip motyvuoti vaikus mokytis? Motyvacija – tai visuma faktorių, kurie sukelia, išlaiko ir valdo elgesį, leidžiantį pasiekti tam tikrą tikslą, tai vidinė varomoji

Eglė Gudeliene skaito paskaitą konferencijos dalyviams.

Žodis iš virvelių.

jėga, kurią augina ir stiprina patirta sėkmė.

„Į klasę ateinantys mokiniai labai skirtingi, tačiau individai buriasi į grupes, nes negalėtų įgyvendinti savo poreikių, tikslų. Tad išmokykime vaikus pozityvaus mąstymo, rodykime jiems tinkamus pavyzdžius, bandykime nuo individualumo eiti link bendrumo“, – kalbėjo pranešėja. Ji pabrėžė, kad, norint pasiekti gerų mokymosi rezultatų, reikia sutelkti klasės kolektyvą, vienyti vaikus bendrai veiklai. Siekiant sudaryti efektyvią komandą reikia žinoti 5 „raktus“, o jie yra: pozityvus požiūris, bendri tikslai, komandos vystymas, įtraukimas ir motyvacija. Subūrus gerą komandą, pasiekiami aukšti mokymosi rezultatai.

Viena efektyviausių motyvaciją skatinančių metodikų – išankstinis

tikslo ir uždavinių apibrėžimas. Turint konkretų uždavinį, atsiranda motyvacija siekti rezultato. Tačiau ką daryti tokiais atvejais, kai mokinyš nerodo iniciatyvos mokytis, ir jį paskatinti yra labai sunku? Pranešėja siūlė nesiimti skaičiuoti papeikimų ar praleistų pamokų. Tokiais atvejais reikia stengtis atrasti ir pasiūlyti mokiniui tai, kas jam įdomu, parodyti atliekamų veiklų prasmę, ir kaip jas galima pritaikyti gyvenime.

Kritiniais atvejais svarbiausias yra pedagogo dėmesys ir santykis su mokiniu. Nuoširdžiai bendraudamas su mokiniu, gilindamasis į jo problemas bei palaikydamas artimą ryšį su jo tėvais, mokytojas leidžia vaikui suprasti, kad mokytojui nėra tas pats, kokie jo įvertinimai ir koks elgesys. Asmeninė mokinio sėkmė yra vienas iš labiausiai mokymosi motyvaciją didinančių veiksnių.

Antroje seminario dalyje pranešėja parodė įvairiausių žaidimų, kurie padeda mokiniams burtis į grupes, brandina klasės kolektyvą, skatina draugystę, atsakomybę už grupės draugus ir, žinoma, padeda siekti geresnių mokymosi rezultatų.

Viešnia iš Lietuvos E. Gudeliene seminarą vedė ne tik mokytojams. Kovo 18 ir kovo 19 dienomis ji susitiko su Maironio lituanistinės mokyklos tėvais.

Konferencijoje mokytojai dalinosi ir savo patirtimi. Maironio mokyklos mokytoja Loreta Lagūnavičienė papasakojo, kaip ji plečia ketvirtokų būdvardžių žodyną. Išdalindama klasėje kiekvienam mokiniui skirtingus (spalvomis, dydžiu, pritaikymu, forma) akinius, ji paprašo kiekvieniems akiniams sugalvoti būdvardžius ir užrašyti juos lentoje, o tada visi bendrai ieško, kokie įdomiausi, aptaria tuos, kuriuos mokiniai išgirdo pirmą kartą.

Mokytoja Asta Daukša iš San Francisco „Genio“ lituanistinės mokyklos pasidalino savo patirtimi, kaip mokyti jaunesnio amžiaus vaikus, o Maironio lituanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja Giedrė Jonaitienė papasakojo susirinkusiems, kiek daug galima nuveikti per tautodailės pamokas ir padovanoto kiekvienai konferencijoje dalyvaujančiai plakatų rinkinį „Lietuvių etninė kultūra“. Konferencijos metu vyko vadovėlių paroda.

Baigiantis konferencijai visiems seminario dalyviams buvo įteikti JAV LB Švietimo tarybos pažymėjimai, o Maironio lituanistinei mokyklai ir asmeniškai mokyklos direktorei Godai Misiūnienei padėkos už puikų konferencijos organizavimą.

Dar kartą dėkojame konferencijos rengėjams už puikų darbą, viešniai iš Lietuvos už seminarus mokytojams ir tėveliams, mokytojams už pasidalinimą patirtimi, o LF už finansinę paramą. Mokytojai į mokyklą grįš praturtę žiniomis ir tarpusavio bendravimu.

Švietimo taryba nuoširdžiai dėkoja visiems JAV lituanistinių mokyklų mokytojams už jų atsidavimą ir nuoširdų darbą auklėjant jaunąją kartą.

Laima Apanavičienė – JAV LB Švietimo tarybos narė.

Akiniai, akiniai...

Laimos Apanavičienės ir Vidos Rupšienės nuotraukos

L. Linkevičius Čikagoje: didžiuojamės galinga lietuvių bendruomene

Filmo pristatyme (iš k.): L. Linkevičius, T. Luckienė-Aldag, G. Žickytė ir M. Gudynas.

L. Linkevičius ir G. Plačas Vydūno fondo jubiliejiname renginyje.

Atkelta iš 1 psl.

Po susitikimo su mokyklos bendruomene užsienio reikalų ministras apžiūrėjo Jaunimo centre įsikūrusio Lituanistikos tyrimo ir studijų centro sukauptus gausius archyvus, tarp jų ir Lietuvos diplomatinės istoriją liudijančius konsulato Čikagoje bei jame dirbusių konsulų dokumentus. L. Linkevičius pranešė centro vadovybei, jog kuriamas Lietuvos diplomatinės muziejus ir kvietė palaikyti ryšius, bendradarbiauti.

Vėliau generaliniame konsulate Čikagoje surengtas susitikimas ir pokalbis su miesto lietuvių jaunimu, jame diskutuota apie pasaulio aktualijas, transatlantinių santykių svarbą. Ministras klausė jaunimo nuomonės apie JAV politines, socialines ir ekonomines aktualijas, kvietė juos būti aktyviais, pabrėžė, jog naujos, drąsios idėjos, kaip prisidėti prie Lietuvos valstybės ir jos gerovės kūrimo, yra visuomet laukiamos.

Ministras L. Linkevičius su Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniais ir mokytojais.

URM nuotraukos

L. Linkevičius pasveikino į lietuviško filmo „Meistras ir Tatjana“ Europos Sąjungos filmų festivalyje Čikagoje premjerą susirinkusius kino mylėtojus bei po filmo peržiūros atidarė jo herojaus fotografo Vito Luckaus nuotraukų parodą, pristatytą generaliniame konsulate Čikagoje. Didelio dėmesio

sulaukusiuose Lietuvos kultūrą bei meną pristatančiuose renginiuose taip pat dalyvavo filmo režisierė Giedrė Žickytė ir V. Luckaus žmona Tatjana Luckienė-Aldag.

Kovo 26 d. ministro delegacija apsilankė Pasaulio lietuvių centre, kur dalyvavo Šv. Mišiose Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bei Vydūno jaunimo fondo 65-mečio iškilmėse. Sveikindamas šventės svečius ministras kvietė ir toliau puoselėti lietuviškas vertybes, ugdyti jaunosios kartos pietišumą. Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas perdavė Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės sveikinimą fondui jubiliejaus proga.

Vizito metu taip pat surengti Lietuvos užsienio reikalų ministro susitikimai su Čikagos užsienio reikalų taryba (Chicago Council on Global Affairs) bei pirmojo istorijoje Rotary klubo „Rotary/One“ nariais. Juose ministras kalbėjo apie dabartinės geopolitinės situacijos regione aktualijas, NATO, Europos Sąjungos svarbiausius darbotvarkių klausimus. Ministras davė interviu ir didžiausio JAV visuomeninio radijo „WBEZ Chicago“ laidos „Worldview“ tiesioginėje transliacijoje.

URM info

Ministras smagiai kalbėjosi su jaunosiomis lietuvaitėmis.

Šventės proga – ir lietuviški valgiai

Madison – Vilnius Sister Cities (MVSC) valdyba ir nariai atšventė Kovo 11-ąją, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Šventė vyko University of Wisconsin-Madison esančiame Universiteto klube (University Club). Vakarą prasidėjo smuiko melodijomis. Smuikavo vienas iš MVSC valdybos narių, Chris McAttee. Valdybos pirmininkė Daina Zemliauskaitė-Juozevičienė pasveikino visus, susirinkusius į šventę. Ji paskaitė jaudinančių Daivos Venckus prisiminimų apie 1991 metų sausio 13 įvykius. Po to vicepirmininkas Gediminas Vidugiris parodė 2 filmus – Ramunės Rakauskaitės „Mimozą“ ir Giedrės Žickytės „Kaip mes žaidėme revoliuciją“. Svečiai vaišinosi Universiteto klubo kavinėje paruoštais lietuviškais valgiais.

Beje, Kovo 11-osios šventės proga buvo surengta Lietuvos savaitė. Jos metu klubo kavinėje žmonės galėjo paragauti specialiai gaminamų lietuviškų patiekalų – cepelinų, šaltibarščių, baltųjų bandelių.

Dabar MVSC ruošiasi metiniam pokyliui, kuris vyks gegužės 6 d. Jame dainuos viešnia iš Čikagos, dainininkė Agnė Giedraitytė.

Nijolės Etwiler nuotr. ir info

Gyvenimas žydų kibuce – nuo komunizmo iki kapitalizmo

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Pastaraisiais metais, kai Lietuvą ir Izraelį sujungė tiesioginės oro linijos, patekti į šią šalį tapo labai paprasta. Dukart per savaitę į Tel Avivo Ben Gurion oro uostą skrendantys vengrų pigių skrydžių bendrovės „Wizzair“ lėktuvai šią šalį iš Vilniaus pasiekia per keturias valandas ir skraido pilni keleivių. Lėktuvo bilietą į vieną pusę perkant iš anksto, jį galima įsigyti ir už maždaug 100 dolerių. Bet Izraelis – brangi šalis, ir daugelis prekių, maisto produktų, paslaugų čia gerokai brangesnės nei Lietuvoje.

Izraelį aplankyti kviečia ne viena Lietuvos turizmo kompanija, tačiau daug įdomiau į šią šalį leistis savarankiškai, kai nesi priklausomas nuo iš anksto sudėliotos programos, kai lankai ne tik turistų minių užplūstamas vietas, bet gali sau leisti išsikurti nedideliuose apartamentuose Tel Avivo centre, kai anksti ryte užsukti į didžiausią Izraelio sostinės Carmel turgų, kurio spalvos, kvapai ir prekės tiesiog pribloškia, kai nereikia autobusų grandinėje važiuoti iki Negyvosios jūros ir atsiskirti tau siūlomoms kosmetikoms, kai nuvažiuoji į pačiame Jordanijos pasienyje esantį kibucą ir būni jo gyventojų svetingai priimtas. Žinoma, tam reikia nedidelės smulkmenos – pažinoti tuos vietas gyventojus.

Trečioji mano kelionė į Izraelį buvo susijusi su knygos „Dingusios tautos pėdsakais“ angliškojo leidimo pristatymu Vilniaus žydų namuose Tel Avive (apie tai jau buvo rašyta „Drauge“). Negalėjau nepasinaudoti proga kelias dienas paviešėti šios knygos idėjos autoriaus Ralp Salinger kvietimu apsilankyti Kfar Ruppin kibuce ir iš arčiau susipažinti su kibuco gyvenimu, kuris pasirodė ir neįprastas, ir labai įdomus.

Pirmasis Izraelyje įkurtas kibucas – taip vadinami ūkiai, kur visa žemė ir gamybos priemonės yra kolektyvinė nuosavybė – atsirado dar 1909 metais ir tai buvo Deganya kibucas šiaurinėje šalies dalyje, kurio pastatus suprojektavo vokiečių architektas. Pirmojo kibuco steigėjai nebuvo žemės ūkio specialistai, jie susitarė pakaitomis eiti visas pareigas – nuo gyvulių prižiūrėtojo iki ūkio vadovo, o tokio kolektyvinio darbo vaisius skirstyti pagal tokį principą arba kiekvienam, arba niekam. Taip ir susiklostė kibuco kodeksas, kai visos gamybos priemonės laikytos kolektyvine nuosavybe, o žemė priklausė valstybei. Kiekvienas stojantis į kibucą perdavė visas savo santaupas į bendrą fondą, o kibucas prisiėmė visišką atsakomybę už narius ir jų vaikus.

Kfar Ruppin kibucą, esantį šalia sienos su Jordanija, 1937 metais įkūrė žydai, atsikraustę čia iš Vokietijos, Austrijos ir tuometės Čekoslovakijos. Tuo metu Vokietijoje jau viešpatavo A. Hitleris, buvo prasidėję žydų persekiojimai, tad jie bėgo nuo rudojo maro. Dar nuo Pirmojo pasaulinio karo pabaigos šalis pagal mandatą buvo valdoma Jungtinės Karalystės, kuri leido imigruoti žydams, tačiau egzistavo metinės kvotos. Tuo metu dar galiojo anksčiau šią Palestinos teritoriją valdžiusios turkų osmanų imperijos taisyklės, kurios leido išsikurti naujakuriams, jei toje vietoje buvo koks nors statinys.

„Pirmieji mūsų kibuco gyventojai čia atvykę rado tik pelkę. Kelis mėnesius jie gyveno palapinėse, juos kankino kraujasiurbiai vabzdžiai, alino karštis. Norėdami išsikurti teisėtai, jie naktimis atsigabendavo kitoje vietoje surinktą rastą namelį, jį pastatydavo ant žemės ir taip jis tapdavo šių imigrantų nuosavybe. Pirmieji čia atsikraustę žmonės buvo idealistai, tikėję sionizmo idėja suvienyti žydų tautą istorinėje jų tėvynėje“, – pasakojo R. Salinger.

Šiandien Kfar Ruppin yra vidutinio dydžio kibucas, jame gyvena beveik 500 žmonių. Čia yra vaikų darželis, bet mokyti vaikai vežami į gretimą kibucą. Šis kibucas verčiasi žemės ūkiu, taip pat turizmu ir kitais verslais. Pasak R. Salinger, kuris anksčiau buvo pagrindinis kibuco sodininkas, o dabar atsakingas už vietos kapinių priežiūrą bei komposto gamybą, per dvyliką metų kibucas iš komunizmo įžengė į kapitalizmą, ir tai jį išgelbėjo nuo žlugimo.

Kibuco kapinių prižiūrėtojas R. Salinger prie paminklo Holokaustą žuvusiems kibuco gyventojų artimiesiems.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Palmių giraitės – įprastas vaizdas kibuce.

„Dar 1990 metais buvo nutarta viską keisti iš esmės. Anksčiau čia visi išsidalindavo bendrą atlygį, ir visai nesvarbu, ar tu sunkiai dirbi laukuose, ar beveik nieko neveiki, tas atlygis buvo visiems vienodas. Žinoma, tai nebuvo teisinga, tad prasidėjo permainos, ir šiandien jau kiekvienas gauna atlygį pagal savo atliekamą darbą, be to, žmogus jau gali ir pasirinkti, ką jis nori dirbti, o anksčiau kibucas pasakydavo, ką turi dirbti, – melžti karves ar arti laukus“, – pasakojo kibuco gyventojas.

Šiuo metu Izraelyje iš viso yra apie 300 kibucų, juose gyvena apie 110 tūkstančių žmonių, iš kurių 20 tūkstančių sudaro vaikai iki 18 metų. Iš viso Izraelyje, kurio teritorija maždaug tris kartus mažesnė nei Lietuvos, gyvena apie 8,5 milijono gyventojų ir šis skaičius pastaraisiais metais sparčiai didėja. Žydams sunkiai suprantama yra emigracijos problema – priešingai, norinčių čia atvykti gyventi daug, o išvykstančiųjų beveik nėra.

Didžioji kibucų dalis kaip ir Kfar Ruppin pasirinko permainų kelią, tačiau maždaug ketvirtis visų kibucų dar laikosi senojo modelio, kai viskas yra bendra ir atlygis visiems vienodas. Praėjusio amžiaus aštuntajame dešimtmetyje, kai šalį kamavo ekonominė krizė, ji palietė ir kibucus, tačiau dabar jų gyventojų skaičius auga, ekonomika stiprėja, o žmonės čia atsikelia gyventi, nes juos žavi grynas kaimo oras, nuostabi gamta – Jordano slėnis, Galilėjo jūra, ramybė, ko tikrai pasigendi Tel Avive, Jeruzalėje ar Haifoje.

Dauguma kibucų verčiasi žemės ūkiu – augina

Stebėti paukščių į kibucą atvyksta daug turistų.

datules, bananus, kitus vaisius, prieskonines ir kitas daržoves, taip pat ir žuvis. Kibucuose užauginama ir perdirbama trečdalis visos Izraelio žemės ūkio produkcijos. Dalis kibucų augina avis, jautius, kalakutus. Kibucai užima apie 10 procentų šalies teritorijos.

„Palmių augintojai per metus į aukštą medį turi užlipti kokius šešis kartus. Tai išties nėra lengva, nes tenka ir senus lapus nupjauti, ir net žiedadulkes pernešti, nes ne visada galima pasitikėti vėju ar paukščiais, o tiek pastangų įdėjus negalima leisti, kad palmė neaugintų datulių. Šias dar reikia ir apsaugoti nuo kenkėjų bei paukščių. Datulių čia auginama daugybė rūšių ir šalis šių vaisių labai daug parduoda visame pasaulyje“, – sakė R. Salinger.

Kfar Ruppin kibucas yra gerai žinomas ne tik Izraelyje, bet ir daugelyje pasaulio šalių, nes čia įkurtas Jordano slėnio tarptautinis paukščių stebėjimo centras. Iš Italijos, Prancūzijos, kitų Vakarų Europos šalių čia atvyksta daug paukščių stebėtojų, kuriems sudarytos puikios sąlygos – yra gražūs poilsio nameliai, įrengtos stebyklos, nuomojama įranga. Jordano slėnis yra viena svarbiausių paukščių migracijos tarp Europos ir Afrikos vieta. Šią vietą itin pamėgę gandrai, tad dukart per metus jie nuplūšia slėnyje ilsėtis – pasak R. Salinger, jų tada čia būna daugybė, paukščiai tiesiog apgula kiekvieną medį, kurių nėra labai daug. „Net neabejoju, kad visi lietuviški gandrai čia ilsisi pakeliui į Afriką ir grįždami atgal į Lietuvą“, – įsitikinęs mano pašnekovas.

Jis mielai pavadžioja po kibucą, apžvelgia savo na-

Tokių požeminių slėptuvių kibuce yra apie penkiasdešimt.

mus. 70-mečio žydo žmona Betty – iš Vokietijos kilusi menininkė, kurianti darbus iš *papjė mašė*. Ji šio amato moko ir jaunimą bei pagyvenusius žmones. Šalia gyvena ir jų dukra Rama, kuri yra ištėkėjusi už ruso ir augina tris sūnus. Šeimnininkas dar turi ir sūnų, kuris dirba apsaugininku ligoninėje bei kitame mieste gyvenančią dukrą. Įdomu ir tai, kad kibuce nuolat vykdoma vaikų adaptacijos programa – žydiško kraujo turintys vaikai ir paaugliai iš įvairių pasaulio šalių atvyksta į šį kibucą ir jo gyventojai keletams metų tampa jiems tėvais. Salinger šeima jau augino vaikus iš Rusijos, Ukrainos, Brazilijos, o šiuo metu rūpinasi Michaeliu iš Kolumbijos, kuris mokosi kitame mieste ir į kibucą grįžta tik savaitgaliais. Vaikinas sakė, kad baigęs mokslus jis norės tapti profesionaliu kariškiu.

Vaikstant po kibuco kapines, į akis krenta tai, jog čia daug žalumos, nors žydų kapams tai nebūdinga. R. Salinger kiekvieną rytą lieja kapinių žemę, rūpinasi jų aplinka. Per mėnesį čia miršta maždaug pora žmonių, o antkapuose ištis galima matyti ne vieną čekišką pavardę. Kapinių pakrastyje – ir bendras paminklas čia atvykusiųjų tėvams bei kitiems artimiesiems, kurie liko Europoje ir žuvo per Holokaustą.

Labai įdomus ir pasivaikščiojimas Jordanijos pasienyje. Videlinė spygliuota tvora turi tris apsaugos lygius – nuo prisilietimo, lipimo per ją ir kirpimo. Pasienyje išlikę ir buvę bunkeriai, ir apsaugos postai. Dabar Izraelio santykiai su kaimyne taikūs, nors ki-

buce dar išlikę ne vienas pastatas, nukentėjęs per 1967 metais vykusį karą. Kibuce šiuo metu yra apie 50 požeminių slėptuvių nuo bombų atakų, čia yra žmogus, už jas atsakingas.

Vėlų vakarą sėdint kibuce po ryškiai šviečiančiu mėnuliu, kurio pjautuvas čia išsidėstęs kitaip nei Lietuvoje – jis tiesiog „guli“, orą drebinančios garsai – tai staugia šakalai. Jų aplink čia daugybė, ir ne kartą teko matyti į kelią išbėgusius šiuos gyvūnus. R. Salinger pasinaudoja proga papasakoti įdomią istoriją – pasirodo, dar ne taip seniai kibuco gyventojus ir turistus kankindavo mašalai, nuo kurių įkandimo labai kentėdavo oda, atsirasdavo ilgai negyjanti rožė.

Paaikėjo, jog mašalų patelės, norėdamos išgyventi, siurbia laukinių triušių kraują. Kibuco gyventojai ėmė galvoti, kaip tuos triušius išnaikinti ir atsivežti į kibucą asilų. Šie nugrauzė visus žolės gabalėlius, ir laukiniams triušiams nebeliko kuo maitintis. Tad jie išnyko, o jais nebeliko ir kraujasiurbių mašalų. Asilai kibuce pasiliko, ir būtent juos jausdami aplink kibucą laksto šakalai. Tačiau patekti į vidų jie neturi jokių galimybių – visas kibucas aptvertas aukšta spygliuota tvora, o apsaugos postas temstant uždaromas.

Eiliniam lietuviui Izraelio istorija atrodo labai sudėtinga ir sunkiai įsimenama, o gyvenimas kibuce savo egzotika dažnai tiesiog pribloškia. Tokie apsilankymai ir susitikimai labai praplečia akiratį, padeda suprasti, koks įvairiapusis yra gyvenimas ir kaip dar menkai jį pažįstame.

Šį dinosaurą iš *papjė mašė* sukūrė Betty Salinger.

Lietuviai džiaugėsi tautiečio žaidimu

Prieš NBA sezono rungtynes Portlande (Oregono valst.) tarp vietinės „Trail Blazers“ ir New Yorko „Knicks“ su Mindaugu Kuzminsku susitiko lietuvių bendruomenė.

Atkelta iš 1 psl.

Prieš varžybas su jais susitikęs M. Kuzminskas pasakojo apie savo pirmus metus Amerikoje, džiaugėsi sėkmingu pirmuoju sezonu New Yorke, nors ir pasiskundė mažiau komandiniu ekipos žaidimu, nei būtų buvę įprasta Ispanijoje ar Lietuvoje. „Jeigu grynai dėl žaidimo, turbūt labiausiai norėčiau rungtyniauti Bostono miesto arba Utah valstijos komandose, – savo mintimis su gausiai jo palaikyti susirinkusiais Portlando ir Seattle lietuviams dalijosi Mindaugas, – tačiau pagyventi, be abejonės, kur kas įdomiau tame pačiame New Yorke ar galbūt Los Angeles“.

Labiausiai su Mindaugu susitikimo laukė Luanos ir Viliaus Žalpių šeima – pas juos namuose Camas (Washingtono valstijoje) Kuzminskas praleido nemažai laiko dar vaikystėje, o taip pat „Rožių“ mieste 2008 m. vykusiam „Nike Global Challenge“ turnyre besilankydamas su Lietuvos jaunių krepšinio rinktinė. Gaila tik, kad įtemptas NBA sezono grafikas neleido lietuviui pabendrauti su savo tautiečiais kiek ilgiau, jau rytojaus rytą „Knicks“ išskrido į San Antonio (TX). Vis dėlto kantriai į vietinių klausimus atsakinėjęs Mindaugas dalijosi NBA „virtuvės“ peripetijomis, tvirtai pažadėjo šią vasarą vėl užsivilkti Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės marškinėlius, nors po sezono minėjo dar neskubėsiąs grįžti į gimtąjį Vilnių, – su drauge Egle būtinai planuoja aplankyti Havajus ir galbūt dienas kitai paviešėti San Franciske.

„Vienintelis minusas rungtyniaujant Amerikoje, ko gero, yra be galo daug kelionių, praktiškai nebūni namie, mažai laiko praleidi su šeima, net ir Eglė vos du kartus su manimi keliavo į rungtynes kituose miestuose, kartu lankėmės „Knicks“ varžybose Čikagoje ir Miami“, – savo pirmųjų metų patirtimi „Pasaulio centre“ dalijosi Mindaugas. – Keista ir tai, kad štai ir New Yorke niekas taip nepergyvena po mūsų komandos pralaimėjimų, kaip būna Lietuvoje arba net Ispanijoje, ramus ir vyr. treneris, jau prieš keletą savaitių interviu spaudai sakęs, kad pradėdame ruošti kitam sezonui... Europos krepšinyje kur kas daugiau emocijų“.

Na, o Portlando lietuviams tą vakarą gerų emocijų užteko su kaupu – juk ne kiekvieną dieną šiame „užkampyje“ sulaukiame vieno pajėgiausių Lietuvos rinktinės puolėjų, kuris dar ir sužaidžia vienas geriausių sezono rungtynių tada, kuomet jo atvyksta palaikyti užjūrio tautiečių būrys.

P.S. Norinčius įsijungti į mūsų apylinkių lietuvišką veiklą kviečiame apsilankyti oficialiame Portlando LB tinklalapyje www.portlandlithuanians.com bei „Facebook“ puslapyje „JAV LB Portlando apylinkė“.

Labiausiai Mindaugo Kuzminsko atvykstant į Portlandą laukė Žalpių šeima.

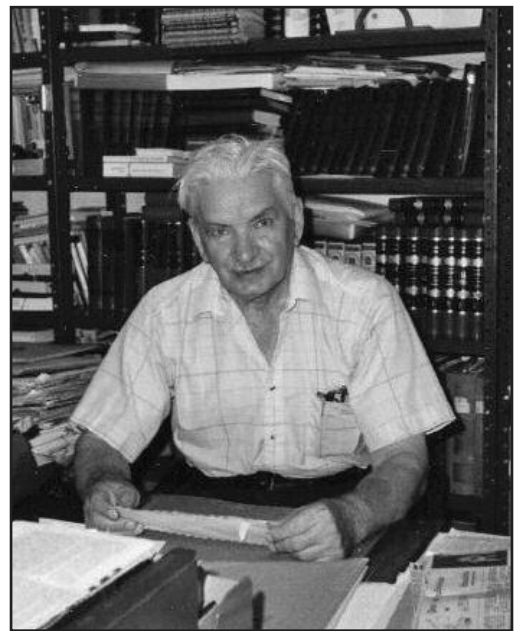
Darius Kuzmicko nuotraukos

BRONIUS KVIKLYS dukros Rūtos prisiminimuose (I)

Naudojamės proga, kad Rūta Kviklytė-Kulikauskienė, grįžusi gyventi į Lietuvą ir įsikūrusi Vilniuje, sutiko pasikalbėti apie savo tėvą – garsųjį enciklopedininką Bronių Kviklį, „Mūsų Lietuvos“ ir „Lietuvos bažnyčios“ sudarytoją, Lietuvos enciklopedijos straipsnių autorių, „Draugo“ dienraščio ilgametį redaktorių (1968–1980), lituanistikos kolekcininką. Viena iš prisiminimų vakarų dukra apie tėvą yra sakiusi: „Žmonės kartais klausia: kas buvo tavo tėvas – rašytojas, visuomenininkas, skautas, žurnalistas? Kas buvo iš pašaukimo? Aš pasiūliau pavadinti žurnalistu. Baigęs ekonomikos ir teisės mokslus nebuvo ekspertas nei vienoje, nei kitoje srityje. Amerikoje duoną užsidirbo kaip stalius, geležies krovikas ir varganai apmokamo užsienio lietuvių dienraščio 'Draugas' redaktorius“.

Utenos „Saulės“ gimnazijos Ila (berniukų) klasė 1926 m. Bronius Kviklys sėdi antros iš dešinės su knyga šalia mokytojos Liudos Ruseckaitės.

Bronius Kviklys prie savo rašomojo stalo namuose Čikagoje. 1989 m.

Rūta Kviklytė-Kulikauskienė namie, Vilniuje. E. Kulikausko nuotr.

Ar prisimenate ką nors iš Lietuvos?

Esu gimusi 1940 m. Mes buvome vieni paskutiniųjų, kurie paliko Lietuvą per Tilžės tiltą. Tai buvo 1944 m. spalį. Kai pervaziavome tiltą, jį susprogdino, o kitą dieną buvo mano gimtadienis, man sukako 4 m.

Iš Kauno kai ką prisimenu, bet bijau sakyti, nes labai sunku žinoti, ar tu pats prisimeni, ar kas nors papasakojė. Mes gyvenome Žaliakalnyje, nuomojomės butą. Mamytė buvo lietuvių kalbos mokytoja gimnazijoje, kur dirbo ir Salomėja Nėris. Ji buvo truputį jaunesnė už Salomėją. O tėvelis visą laiką nuo ko nors slapstėsi. Jis buvo policijos žurnalo techninis redaktorius. Paskui dirbo Raudonajame Kryžiuje. Kai būdavo nesaugu grįžti namo, ligoninėje ir nakvodavo.

Vis pagalvodavau – kodėl mano tėvai nieko įdomaus nedarė? Ogi jie buvo dar visai jauni. Tėvas gimęs 1913 m., tai 1940 m., kai aš gimiau, jam buvo 27-eri. Jie gyveno pagal savo amžių.

Prisimenu, kad mes gyvenom didelio medinio namo antrame aukšte. Ten buvo didelis daržas, į kurį vokiečiai buvo numetę bombą, ir ji nesprogo. Jie atsivarė grupę žydų, kad iškastų tą bombą. Man tai įstrigo. Tuomet, žinoma, man neatrodė, kad tai kas nors pavojinga ar kad kasa žydai.

Ką Tėvai vėliau prisimindavo apie savo gyvenimą Lietuvoje?

Mano tėvai vedė 1938 m. Kaune. Jie studijavo atskirai. Mano tėvas buvo skautas, priklausė akademikams skautams. Mama – ateitininkė. Manau, kad jie susipažino jau baigę mokslą. Kai mama baigė lituanistikos studijas, negalėjo gauti darbo Kaune ir išvažiavo dirbti į Raseinius. O ten gyveno tėvelio brolis, jis buvo valsčiaus raštininkas. Galvoju, gal jie tenai ir susipažino.

Apie studijų laikus jie pasakodavo labai daug. Tėvas studijavo ekonomiką. Jis dirbdavo dieną, o studijuodavo po pietų ir vakare. Jie buvo labai skirtingi žmonės. Bronius Kviklys buvo labai linksmas, jam viskas buvo gerai, jam nieko netrūko, jam sekėsi. Mamai buvo sunkiau. Prisimenu, ji pasakojo, kaip miegodavo kažkokioje skalbykloje, nes negalėdavo rasti kambariuko; trys panelės dalindavosi vieną suknelę... ir kitokių istorijų. Bet joms, atvažiuosioms iš kaimo, vis tiek mieste buvo smagu. Mama yra iš Vyžuonų, – tai miestelis prie Utenos. O tėvas yra iš Daugailių, irgi iš Utenos krašto, tik iš kitos pusės.

Ką Tėvas pasakodavo apie savo tėvų šeimą ir savo vaikystę?

Jis labai gražiai pasakodavo. Jis buvo į juostelę įrašęs savo atsiminimus. Jo tėveliai turėjo ūkį, vidutinio didumo, 33 ha. Buvo 5 vaikai, tėvas buvo jauniausias. Buvo 3 broliai ir 2 seserys. Ir dar buvo sesutė Teklytė, kuri mirė 2 savaičių. Kiekvieną kartą, kai tėvas ją prisimindavo, labai susigraudindavo. Tėvas prisimindavo Pirmąjį pasaulinį karą, – kaip pas juos buvo apsisotję vokiečiai. Kadangi jis buvo mažas, jam vokiečiai kažką duodavo. Pradžioje jis lankė Daugailių mokyklą, kur visi mokiniai mokėsi vienoje klasėje ir kur užšaldavo rašalas. Paskui – Užpalių mokyklą, o dar vėliau baigė gimnaziją Utenoje. Pasakodavo, kad vienoje lovoje miegodavo su būsimo filosofu Juozu Girnium. Girnius buvo dar vargingesnis. Tėvas buvo iš ūkininkų, bet jo tėvelis Antanas Kviklys nelabai tą ūkį prižiūrėjo (kai tėvo brolis Juozas jį paveldėjo, sutvarkė). Jis labai mėgo žaisti kortomis ir gerti, o mano tėvui liepdavo eiti į miestelį ir atnešti daugiau. Tai jam taip nepatiko, jog jis visą gyvenimą buvo abstinentas, kas jo laikais nebuvo įprasta. Kai jie susidraugavo su Vincu Luku, mano sesers Ramunės vyru, sakydavo: „Vincas yra labai geras vyras, tik nėra ką su juo kalbėti“. Mat Vincas buvo menininkas. Jo buvo visai kiti interesai. Jis nieko apie mūsų tėvo politiką ir kolekcijas nesuprato. Tėvas sakydavo: „Mes nors atsisėdam ant to frončiuko ir išgeriam po alų“. Kai Vincas lankydavosi, tėvas išgerdavo alaus.

Kokių pažįrų buvo Bronius Kviklys?

Jis niekada nepriklausė jokiai partijai. Buvo patriotas ir priklausė skautams. Jų šūkis – Dievui, Tėvynei, Artimui. Tuo ir rėmėsi. Jis nebuvo

prieš Smetoną, bet nebuvo ir už Smetoną. Jo brolis buvo tautininkas ir šaulys, tėvas į visuomeninį gyvenimą nesivėlė.

Šeimos kelionė į Vakarus Jūsų atminyje ir Tėvų pasakojimuose.

Kelionę prisimenu, ji buvo dramatiška. Pasitraukę iš Kauno greičiausiai pusmetį prieš toliau traukiantis į Vakarus, mes gyvenome kažkur Žemaitijoje, netoli sienos. Prisimenu, tėvai vis stebėdavosi – na, kokie tie žemaičiai, jie net pirties neturi, reikia kubile maudytis. Kai ruošėsi bėgti, iš ūkininko nusipirko mažą vežimėlį ir žemaituką arklį. Kadangi buvo ruduo, mama miške pririnko bruknių, sakė, jos ilgai laikosi, ir bus mums vitaminių. Ir pridžiovino duonos. Ir tai buvo viskas. Sukrovė daiktus, patalynę ir ant viršaus pasodino mane ir mano seserį Ramunę, kuri buvo už mane vieneriais metais jaunesnė. O patys ėjo pėsti. Su tuo žemaituku keliau, kol vokiečiai jo mums neatėmė. Kaip ir kitiems. Tada žmonės keliavo traukiniais. Atsimenu, kai visas dangus buvo raudonas – degė Drezdenas. Nuolat kaukdavo sirenos. Visi šokdavo iš vežimų ir bėgdavo į griovį slėptis. Praskrenda lėktuvai ir meta bombas. Mes išlipam ir mama sako: „Nežiūrėkit į kitą pusę, nes tenai guli lavonai“. Vokiečiai buvo gan geri žmonės. Prisimenu, kai mes pervaziavome tiltą ir apsisotjom kažkur pas ūkininkus, jie leido žmonėms miegoti klojime ant šiaudų. Šeiminkė sužinojo, kad tą dieną yra mano gimtadienis, ir pasiėmė mane į savo virtuvę, išmaudė ir davė kažkokį saldainį.

Po visų klajonių mes apsisotjom mažame kaimelyje Au, Pietų Vokietijoje. Tame kaime tėvas dirbo kažkokiam metalo fabrike, ką dirbo motina, neprisimenu. Paskui jis pasakodavo: „Jie sako, kad gamina vaikams vežimėlius, bet kai mes pagaminam ir sudedam, išėina patranka“. Nuolat kaukė sirenos, ir žmonės bėgdavo slėptis į slėptuves. Kai tėvas pavargęs grįždavo iš darbo, jie neidavo slėptis. Visko buvo, bet mums viskas baigėsi laimingai.

Ar daug daiktų praradot, kai Jums atėmė arklį?

Nebuvo tų daiktų daug. Buvo gal tik pagalvės ir keli lagaminai. Prisimenu, skaičiau kitų prisiminimus, kad jie vežėsi baldus ir kt. Mūsų virtinėje buvo ūkininkų, kurių vežimai buvo pilni prikrauti maisto ir daiktų.

Jeigu prašydavai parduoti, neparuodavo, o paskui tie jų taukai ir mėsos sugedo.

Dar prisimenu momentą, kai važiuoavome su žemaituku, – mama su ūkininke paskutines šilkinės kojines išmainė į kibirėlį pieno, kurio aš taip nemėgau. Tėvai rūpinosi, kad vaikai turėtų ką valgyti.

Traukiantis tėvai sakė: svarbiausia pasiimti kokį nors kibirėlį ir lėkštę, kad galėtum įsidėti maisto. Būtinai turi turėti šaukštus. Jeigu neturėsi šaukšto, negalėsi valgyti. Taigi mama išbėgo su šaukštais ir kibirėliais, o tėvas pasiėmė „Aušros“ komplektą ir brangias knygas – maldaknygę ir mišiolą. Paskui jis piktnosio: „Tie kunigai išbėgo net neturėdami su kuo mišius laikyti. Aš turėjau jiems duoti savo mišiolą“. Kas kam svarbu.

Tėvas tiems brangiems dalykams turėjo atskirą lagaminą, kur buvo partizanų spauda, sieniniai laikraštėliai po vieną egzempliorių, – jisai 1940–1941 m. dalyvavo pogrindžio spaudos leidime ir dalinime. Jis visa tai išsivežė. Manau, kad tai, kas buvo vertingiausia, jis pasiėmė. Daiktų jis nemėmė, visokie kirvukai liko muziejui.

Gal Tėvas daugiau yra ką nors pasakojęs apie 1941-ųjų sukilimą?

Kai jis buvo jaunas, galvojo stoti į kariuomenę, tapti karininku, bet kadangi buvo kairiarankis, tai jo nepriėmė. Jie slėpdavo šautuvus inkiluose, bet apie kokią nors organizuotą veiklą jis nepasakodavo. Žinau, kad per karą jis turėjo tokią juodą knygutę ir ten rašydavo savo dienoraštį. Galvojo, kad po karo bus įdomu, ir jis paskelbs. Atsimenu, kai mes dar gyvenom Vokietijoje, jis vieną dieną ją suplėšė ir sudegino, sakė – tų atsiminimų yra šimtai, aš nematau, kad mano buvo kas nors ypatinga parašyta.

Kaip šeimos gyvenimas klostėsi Vokietijoje?

Kadangi tėvas buvo dar jaunas vyras, mums bekeliaujant jį du kartus buvo pagriebę vokiečiai kasti apkasų. Tėvas kiekvieną kartą pabėgdavo ir grįždavo pas mus. Vokietijoje jis važinėdavo dviračiu. Mes atsidūrėm Bavarijoje, stovykloje mažame miestelyje. Ten apie 50 lietuvių gyveno viešbutyje. Kai gyvenome Au kaime, atėjo amerikiečiai. Ten aš pirmą kartą pamaciau juodą žmogų ir apelsiną, nes amerikiečių kareiviai juos dalindavo vaikams. Jie būdavo labai mieli. Surinkdavo mus, DP vaikučius, ir pasi-

kviesdavo į savo rūmus, kuriuos buvo okupavę, ir mums ruošdavo pietus. Turiu kelias nuotraukas iš ten. Vienas iš tų kareivių buvo Amerikos lietuvis, jo vardas buvo Jonas. Atsimenu, ateidavo Jonas pas mus ir atnešdavo šokolado. Būdavo visokių minėjimų.

Paskui persikraustėme į didesnę stovyklą Memingene. Ten tėvas pradėjo leisti sieninį laikraštėlį. Kai atsirado popieriaus, jis tą laikraštėlį jau spausdindavo, ir visi turėdavo susimokėti po 10 pfenigių. Jis visada turėjo ką veikti. Tenai įsisteigė gimnazija, abu mano tėvai dirbo mokytojais. Mama dėstė 8-ojoje, paskutinėje klasėje. Ten buvo keturi vyresni vyrukai, grįžę iš kariuomenės ar iš jos pabėgę. Vienas vadinosi Ažuolas. Vėliau jie emigravo į Kanadą miškų kirsti. Kiti mamos mokiniai emigravo į Ameriką. Būdavo, kad jie mano tėvus aplankydavo. Vietoj pinigų užmokėstis ten būdavo cigaretės. Kadangi mano abu tėvai nerūkė, jie jas mainydavo į maistą vaikams.

Mes turėdavome atskirus kambarius. Prisimenu, viename koridoriuje gyveno dr. Juozas Girnius ir jo žmona Alina. Jie mums buvo labai geri. Kai būdavo koks gimtadienis, jie mums atnešdavo dovanų, pvz., kokią vazelę. Iš tikrųjų, jeigu negerai ir nebaliavoji, ten nebūdavo ką veikti. Tai eidavome pasivaikščioti. Vokiečiai kiekvieną sekmadienio popietę eidavo pasivaikščioti. Mes gyvenome aerodromo kareivinėse, tai eidavom vaikščioti subombarduoto aerodromo takais. Ten buvo sklandytuvų, mačiau, kaip vienas sklandytuvus nukrito, įsmigo į žemę ir užsidegė, bet pilotas atsistojo ir nuėjo. Vaikai eidavo ieškoti šovinių ir sprogstamų medžiagų, bet mūsų neleidavo.

Kada atvykote į Ameriką?

Kai buvo laikas emigruoti, tėvai norėjo važiuoti į Ameriką, bet kažkas paskundė, kad mano tėvas serga džiuva. Nors gal iš tikrųjų jis ir nesirgo. Tai jį pusmečiui nusiuntė į sanatoriją. Kai jau skaitėsi pasveikęs, vėl davė prašymą emigruoti. Taip išėjo, kad mes buvome vieni paskutiniųjų iš tos bangos, kuri atvyko į Ameriką.

Atvykome 1951 m. sausio mėn. laivu. Atvykome į Čikagą. Neturėjome jokių giminių, sutartį sudarė, man atrodo, Pranas Gudas. Jis irgi dirbo „Drauge“ ir kituose Amerikos lietuvių laikraščiuose. Jis labai daug padėdavo dypukams. Kadangi buvome paskutiniai, visos palėpės ir sklepai jau buvo užimti. Mums jis surado kambarį pas kažkokius ponus Ramoškas, kur mes pagyvenom, kol susiradom mažą butuką rūsyje. O kitą dieną P. Gudas jau vedžiojo tėvus po visą Čikagos pietinę dalį ieškodamas darbo. Tėvas gavo darbo baldų fabrike, o mama – lyg ir siuvykloje, kur kimšdavo žaislus ar pan. Po kiek laiko mama geriau išmoko anglų kalbą ir išėjo dirbti laborante vienoje ligoninėje. Tėvelis, matydamas, kad su lituanistika toli neukeliausi, dirbo baldų fabrikuose, tik jie kažkodėl vis bankrutuodavo. Jis vis turėdavo rasti kitą. Po kiek laiko persikraustėme į gerą butą antrame aukšte, vis dar nuomojamą, su trimis miegamaisiais. Ten vieną kambarį išnuomojome viengungiui Izidoriui Bartkui, maždaug mano tėvų amžiaus. Jis buvo inžinierius ir turėjo geriau apmokamą darbą, tai nusipirko naują „Buick“. Ir mus visus veždavo į lietuvių piknikus.

Mano tėvas labai norėjo turėti sūnų, tai jie nutarė, kad jau laikas... ir mano mama, būdama 44 m. (tais laikais ji skaitėsi labai sena ir buvo jau

žila) pagimdė dar vieną mergaitę. Tuo tėvo svajonės ir baigėsi... Nereikia per daug įsisvajoti...

Po kelių metų, kai mes susitaupe pakankamai pinigų, nusipirkome namą Gage Parke, 54-os ir Campbell gatvių kampe. Ten tėvas baigė ir savo gyvenimą.

Kaip Tėvas jautėsi Amerikoje?

Kai jam nesisekdavo su darbais, ištikdavo maža depresija, bet šiaip jokių neigiamų emocijų nepastebėjau. Iš dalies buvo lyg ir jo kaltė. Jis gerai mokėjo vokiškai (prenumeruodavo vokiečių laikraščius „Der Spiegel“ ir kitus), bet nemokėjo angliškai. Mama nuėjo į suaugusiųjų kursus, o jis pasimokė, pasimokė kelias savaites ir pasakė – man nereikia. Ir daugiau angliškai nesimokė. Fabrike, sakė, anglų kalbos jam nereikia, kiek reikia, susikalba. Jis taip užkirto sau galimybes, nes kiti gavo darbus pagal savo profesijas.

Kviklių šeima Čikagoje iš k.: Rūta, Bronė Kviklienė, Danguolė, Bronius Kviklys, Ramunė. 1956 m.

Motina išmoko daryti histologinius tyrimus taip gerai, kad jos stiklius su mėginiais naudodavo profesorius, kai rašydavo knygas ar ruošdavo parodas. Jai išėjo labai gerai, nes vėliau į tą profesiją negalima buvo pakliūti be aukštojo išsilavinimo. O ji toje srityje nebuvo nieko baigusi, jai užteko išlaikyti kažkokius valstybinius egzaminus, ir galėjo turėti gerą darbą su gera alga. Ji pati pasirinko dirbti vakarais, kad dieną galėtų būti namie su Danguolyte, kol mes grįždavom iš mokyklos. Paskui grįždavo tėvas. Jie taip užsiaugino trečią vaiką.

Kada Tėvai susirišo su giminėmis Lietuvoje?

Kokiais penkiasdešimt kelintais metais. Kai jau pradėjom susirašinėti, tėvas labai bijojo, kad nepakenktų žmonėms Lietuvoje, todėl rašydavo slapyvardėmis. Jo visos slapyvardės buvo iš „P“ raidės. Koks nors Pūslys, Putrys ir pan. Rašydavo broliams. Vienas buvo Sibire, rašydavo ir į Sibirą. Rašydavo seserims į kaimus. Kelios mano pusseserės jam vis rašydavo ir rašydavo apie nieką, o jis neturėjo laiko ir labai pykdavo, nes neturėjo joms ką parašyti. Ir siųsdavo siuntinius į Lietuvą. Mano mama turėjo vieną seserį, o tėvas turėjo daug, daug, daug giminių – krikšto mamų, močiucių. Mama sakydavo: „Kaip čia yra – aš vieną siuntinį nusiunčiau, o jis dešimt“. Į siuntinius dėdavo daugiausia medžiagas, batus, megztukus. Būdavo sąrašai, ką galima siųsti, ko negalima. Negalima buvo siųsti naudotų drabužių. Daiktus apmuitindavo, ir tie muitai buvo labai dideli, taigi tie siuntiniai labai daug kainuodavo dėl persiuntimo

ir dėl maito. Veikė agentūros, kurios tai darė. Paskui Lietuvoje galima būdavo ką nors išpirkti. Prisimenu, tėvas dėdei Nikodemui, savo broliui, išpirko „Zaporožietį“, tokį mažą automobiluką, ir paskui bijodavom, kad jis ko nors neužmuštų, nes buvo blogas vairuotojas.

Mano motinos sesuo Vilniuje stėtėsi namą, sakė, be tų siuntinių ji niekad nebūtų pasistačiusi. Aš Lietuvoje lankiausi 1976 m., ir visi giminės sakė, kad jiems tikrai padėjo tie siuntiniai.

Ar Tėvas palaikė ryšius su buvusiais bičiuliais Lietuvoje?

Kai pradėjo rašyti knygas, turėjo ryšių, bet nepasakyčiau, kad tai buvo draugai, tai buvo darbo draugai. Kai rašė „Mūsų Lietuvą“, rinko medžiagą, bet viska tai buvo labai slapta, jis niekad nesakydavo pavardžių. Buvo lietuvių, kurie čia prisidėjo. Atsimenu, tėvai padėdavo tiems lietuviams, kurie atvažiuodavo dirbti mokslinį darbą, to

vaikščiojo tris dienas, kol pagaliau Danguolė pamatė, kad jis rimtai serga. Bevežant pas gydytojus jį ištiko širdies priepuolis. Šv. Kryžiaus ligoninėje daktarai jį gaivino 4 val., bet atgaivinti nebegalėjo. Mano seseriai teko didelis šokas ir krūvis, nes ji gyveno su tėvais.

Ar fizinis darbas fabrikuose Jo nežlugdė?

Ne, tai jo visai nežlugdė, nes jis visą laiką šalia turėjo kitą gyvenimą, nors ir būdavo sunku. Jis sakydavo: jeigu aš nebūčiau ten fiziškai dirbęs, nebūčiau tiek daug parašęs. Jis grįždavo namo, pavalgydavo ir sėdavo rašyti. O dieną dirbdamas galvodavo. Jis pavargdavo nuo fizinio darbo, bet tai jo nežlugdė morališkai ir jis dėl to tikrai nekentėjo. Jis jautė pareigą, kad turi prisidėti prie šeimos išlaikymo.

Tuose fabrikuose Jis bendraudavo su kuo nors?

Ten būdavo visokių žmonių. Ten veikė unijos, jis visus skatindavo prisijungti prie unijų. Jau vėliau sakė – kai nueini į unijos susirinkimą, ten rodo filmus apie mergas ir tik tada diskutuoja apie einamus reikalus. Ten dirbo su kažkokiu žyduku iš Lietuvos. Sakė: „Visi mano, kad žydai yra labai turtingi. Aš nesu matęs didesnio vargšelio kaip tas, kuris turi 5 vaikus ir daugiau nieko neturi“. Kai jis išėjo į „Draugą“, tada turėjo daugiau draugų.

Ar Tėvai palaikė ryšius su amerikiečiais kaimynais?

Su kaimynais – kaimyniškai: „Labas Džo, kaip sekasi?“ Ir tiek. O už jų gyvenimo tokie gerb. Variakojai. Jie buvo liuteronai, kilę iš Biržų. Mano mama draugavo su gerb. Variakojene. Jie buvo labai geri žmonės. Jie buvo vyresni, jau užauginę dukras. Viena tapo hematologijos profesore. Ji baigė studijas Bazelyje. Grįžusi į Ameriką daug metų dirbo Loyola universitete. Kita dukra Danguolė buvo muzikologė ir kiekvieną vasarą važiuodavo pas indėnus išrašinėti jų muzikos. Ir kai grįždavo, mano tėvui liepdavo klausytis. O jis sakydavo: „Visą laiką tą patį per tą patį. Ką ta Danguolė tenai mato?“ Jis nebuvo muzikalus. Gerb. Variakojienė augindavo labai gražias gėles. Mūsų mama irgi. Gerb. Variakojis augindavo bites. Jie buvo geri kaimynai. Kitoje pusėje gatvės gyveno dar vieni lietuviai. Buvo toks gerb. Jonas, jo žmona kepdavo labai skanius pyragaičius.

Tėvų santykiai. „Mūsų Lietuvos“ paibaigoje B. Kviklys rašė, kad iš savo šeimos atėmė daugybę valandų, net metų, kurie galėjo būti kitaip, „prašmatniau ir pelningiau panaudoti“. Kaip vyko šeimos gyvenimas?

Aš manau, kad tėvai sugyveno. Kai tėvas rašydavo knygas, mama nesikišdavo, bet jeigu reikdavo vertimų iš rusų kalbos, mama jam padėdavo. Ji buvo gimusi Rusijoje, todėl mokėjo gerai rusiškai. Jie prenumeruodavo literatūros ir kitus laikraščius bei žurnalus. Ir mamai būdavo įdomu. Pvz., jiems patikdavo, kaip rašo Vytautas Kubilius. O Jonas Kubilius, rektorius, buvo mano mamos mokinys, kai mama dirbo Raseiniuose. Jau tada, sakė, buvo labai gudrus. Jie turėjo užtenkamai bendrų interesų. Tik mano mama buvo didesnė pesimistė, o tėvui visada viskas buvo gerai. Jis buvo lengvesnio būdo žmogus.

Kalbėjosi A. V. Škiudaitė

Bus daugiau

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Popiežius laukiamas Lietuvoje

Prezidentūros nuotr.

Vilnius/Vatikanas (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė kartu su kitų ES šalių vadovais Siksto koplyčioje, Vatikane, susitiko su Popiežiumi Pranciškumi. Audiencijos metu Prezidentė pakartojo, kad Popiežius Pranciškus yra labai laukiamas Lietuvoje.

Šalies vadovės teigimu, simboliška, kad susitikimas su Šventuoju Tėvu vyksta ES 60-mečio išvakarėse. Popie-

žius yra didysis europietis, kuriam rūpi Europos ateitis ir jos žmonės.

Milijonams Europos gyventojų Popiežius yra moralinis autoritetas, ne kartą pasisakęs ES lyderystės stiprinimo ir vertybių klausimais. Jis tvirtai remia ES projektą, pabrėždamas europinę tapatybę, daugiakultūriškumą ir tautų tradicijų išsaugojimą. Pasisako už dialogo tarp skirtingų religijų stiprinimą.

Įvestas vasaros laikas

Vilnius (ELTA) – Lietuva perėjo prie vasaros laiko. Sekmadienį, trečią valandą nakties, laikrodžių rodyklės reikėjo pasukti viena valanda į priekį.

Pagal vasaros laiką Lietuva gyvens septynis mėnesius, kol paskutinį spalio sekmadienį, spalio 29-ąją, vasaros laikas bus atšauktas.

Laikas dukart per metus keičiamas atsižvelgiant į Europos Parlamento ir

Tarybos direktyvą dėl vasaros laiko susitarimų. Sezoninis laikas įvedamas daugumoje Senojo žemyno valstybių ir nemažai kitų pasaulio šalių.

Iki šiol nesutariama, ar verta daryti žalą sveikatai dėl menamos naudos taupant energiją, nors ryškaus teigiamo ekonominio efekto esą nėra. Didelei daliai žmonių būna sunku prisitaikyti prie naujo laiko.

„Twitter“ – šešios D. Grybauskaitės

Vilnius (LRT.lt) – Socialiniuose tinkluose neretai galima pastebėti netikrų šalies vadovų paskyrų. Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės socialiniame tinkle „Twitter“ jų yra net šešios.

Prezidentės patarėjo Liudo Zakevičiaus teigimu, tokias paskyras siekiama panaikinti, tačiau socialiniuose tinkluose atsiradus galimybei patvirtinti paskyros autentiškumą, žmonės gali nesunkiai atskirti, kuri yra tikra.

Anksčiau rašyta apie netikrą premjero Sauliaus Skvernelio „Twitter“ paskyrą, kurioje buvo paskleista žinia, esą diplomatinė šaltinių Maskvoje teigimu, mirė buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michailas Gorbačiovas. Netikras premjero profilis greitai buvo pašalintas.

Premjero S. Skvernelio paskyros socialiniame tinkle „Twitter“ nebėra, tačiau aktyviai premjeras komunikuoja socialiniame tinkle „Facebook“.

Mažins rusiškų televizijų įtaką

Vilnius (BNS) – Grupė LR Seimo narių įregistravo Visuomenės informavimo įstatymo pataisą, kad daugiau kaip pusę televizijos eterio sudarytų europietiška produkcija.

Pagal ją, televizijos programų transliuotojai daugiau kaip pusę programos laiko, kuris lieka atėmus laiką, skirtą žinių, sporto, žaidimų, reklamos programoms, teleteksto paslaugoms ir teleparduotuvei, turėtų skirti Europos kūriniams.

Pataisą registravo Lietuvos radijo ir televizijos komisijai paskelbus tyrimą apie Rusijos produkcijos kiekį šalies televizijose pagal oficialiai patei-

Tuo metu prezidentė D. Grybauskaitė turi netgi šešias „Twitter“ paskyras. Viena iš jų (@Grybauskaitė_LT) yra pažymėta specialiu ženkliu, kuris reiškia, kad tai – patikrinta, tikra paskyra. Šioje paskyroje – nuo aktualijų neatsiliekančys įrašai, fotografijos iš renginių ir susitikimų, kuriuose dalyvauja šalies prezidentė.

Kitose penkiose ir akivaizdžiai netikrose paskyrose – nuo bandymų pateikti įrašus aktualiomis temomis iki pasidalijimų paaušlių tinklalapių nurodomis, „mėgstamo“ atlikėjo vaizdo įrašu, sporto puslapių paspaudimų „patinka“.

O štai, pavyzdžiui, JAV prezidentas Donald Trump „turi“ apie 30 „Twitter“ paskyrų. Kaip tikros iš jų pažymėtos dvi, jos yra aktyvios. Kitos, pasivadinusios, pavyzdžiui, @realDonaldTrump, @realDonaldTrump, nėra aktyvios, nors dalies jų paskutiniai įrašai – šių metų vasario.

kiamą kovo 6–12 televizijos programų tvarkaraštį. Jo duomenimis, daugiausiai – 38 proc. – Rusijoje sukurtos produkcijos, įskaitant filmų ar laidų anonusus, rodyta „Lietuvos ryto“ televizijos eteryje. BTV rusiškos laidos, filmai per savaitę sudarė 35,5 proc. eterio laiko.

Tvirtinama, kad rusiškos produkcijos kiekis pastaraisiais metais pastebimai išaugo. 2007 metais per vieną sausio mėnesio savaitę lietuviški kanalai transliavo 79 valandas rusiškos produkcijos, 2016 metais – 151 valandą, o šiemet – 198 valandas, ir tai daugiausiai buvo Rusijoje sukurti serialai.

ES vadovai mini ES sutarties 60-metį

Kapitolijaus rūmuose, kur prieš 60 metų gimė ES, buvo pasirašyta nauja Romos deklaracija. „Facebook“ nuotr.

Roma („Draugo“ info) – Kovo 25 dieną Europos Sąjungos vadovai minėjo Romos sutarčių pasirašymo 60-metį. Kapitolijaus rūmuose, kur prieš 60 metų buvo pasirašyta Romos sutartis, iškilmingos ceremonijos metu 27 šalių ir Europos institucijų vadovai pasirašė Romos deklaraciją.

Iškilmingos ceremonijos metu prisimintas Baltijos kelias, į laisvą Europos tautų šeimą sugražinęs Lietuva bei kitas Baltijos šalis.

Šiame viršūnių susitikime nedalyvauja pasitraukti iš ES nusprendusi Didžioji Britanija, vadovai pasirašė naują Romos deklaraciją.

Romos deklaracijos tekstą diplomatai suderino dar šios savaitės pradžioje. Joje deklaruojamas pasiryžimas spręsti iššūkius, kuriuos kelia „regioniniai konfliktai, terorizmas, didėjančios migracijos spaudimas, protekcionizmas bei socialinė ir ekonominė nelygybė“.

ES vadovų pasirašytoje Romos deklaracijoje įtvirtintos 4 pagrindinės bendradarbiavimo kryptys – saugios, klestinčios, socialiai jautrios ir stiprų pasaulinį vaidmenį turinčios Europos link.

Siekdami užtikrinti Europos saugumą, šalių lyderiai įsipareigojo stiprinti ES gynybą, bendradarbiavimą su NATO, gerinti ES išorės sienų apsaugą.

Valstybių vadovai taip pat sutarė dirbti kartu užtikrinant Europos žmonių gerovę. Toliau bendromis 27 šalių pastangomis bus stiprinama bendra ES rinka, skatinama pažanga ir inovacijos, remiamas smulkusis ir vidutinis verslas, kovojama su skurdu ir socialine atskirtimi, užtikrinamas saugus energijos tiekimas.

Visus 6 dešimtmečius buvusi taikos ir demokratijos simboliu pasaulyje, ES ir toliau padės užtikrinti stabilumą Rytų bei Pietų kaimynystėje.

Minske – protestai, areštavo šimtus žmonių

Minskas (Diena.lt) – Baltarusijai minint Laisvės dieną, šalies sostinėje Minske kovo 25 dieną surengti protestai prieš Prezidento Aleksandro Lukašenkos režimą. Pranešama, kad per nesankcionuotą opozicijos mitingą „Valios diena“ OMON sulaukė daugiau kaip 400 aktyvistų. Daugelis žmonių sumušti.

Mitingas prasidėjo kiek po vidurdienio, prie Mokslų akademijos pastato Minske. Tačiau greitai pasirodė OMON pajėgos, ir ėmė vaikyti renginio dalyvius. Pareigūnai lazdomis žiau-

riai sumušė daugelį žmonių, kuriems prireikė medicininės pagalbos.

Teigiama, kad tarp sulaikytųjų yra ir opozicijos lyderių. Jie, rengdami mitingą esą siekė pasinaudoti prastomis gyventojų nuotaikomis ir nepasitenkinimu, kilusiu dėl vadinamojo „parazito mokesčio“.

Įstatyme buvo numatyta, kad asmenys, kurie deklaruotų per metus dirbę mažiau nei 183 dienas, valstybei turėtų sumokėti 250 USD (235 Eur) kompensaciją dėl valstybės prarastų mokesčių.

Tūkstančiai londoniečių protestuoja prieš „Brexit“

Londonas („Draugo“ info) – Tūkstančiai demonstrantų susirinko Londono centre protestuoti prieš Didžiosios Britanijos planą pasitraukti iš Europos Sąjungos.

Daugelis eitynių „Unite for Europe“ (Vienijimės už Europą) dalyvių nešė ES vėliavas. Ši demonstracija rengiama kelios dienos prieš Britanija oficialiai inicijuojant „Brexit“ procesą.

Premjerė Theresa May planuoja trečiadienį, kovo 29 dieną oficialiai informuoti Briuselį, kad Jungtinė Karalystė inicijuoja ES sutarties 50-ąją straipsnį. Derybos dėl išstojimo sąlygų gali trukti iki dvejų metų.

Šios didelės eitynės Londone vyks praėjus trimis dienoms po kruvino išpuolio prie parlamento rūmų, kurį policija įvardijo kaip islamistų įkvėptą teroro ataką.

Organizatorių pranešime sakome: „Nebūsime įbauginti. Būsime vienini-

gi ir solidarūs.“

Be to, eitynės Londone vyksta tą pačią dieną, kai Romoje susirinkę kitų 27 ES šalių lyderiai paminėjo Bendrijos steigiamosios sutarties 60-ąsias metines. Th. May šiame viršūnių susitikime pasirinko nedalyvauti.

Pasak organizatorių, į eitynes susirinko apie 80 tūkst. žmonių.

Eitynių dalyviai taip pat nešė plakatus su užrašais „Aš – europietis“ arba „Man 15 metų. Noriu susigrąžinti savo ateitį!“

Minia nuščiavo pasiekusi Parlamento aikštę – kovo 22 dieną įvykdyto teroro išpuolio vietą, kai pavienis užpuolikas automobiliu rėžėsi į žmones ant šalimais esančio Westminsterio tilto ir nudūrė parlamento rūmus saugojusį policininką.

Didžioji Britanija sprendimą trauktis iš ES priėmė pernai, per birželio 23 dieną surengtą referendumą, 52 proc. balsų dauguma.

Jėzuitiškas švietimas – jau ir Šiauliuose

GIEDRĖ STATKUTĖ

7 mėnesiai – taip savo amžių skaičiuoja nauja pradinė mokykla Šiauliuose ir jos bendruomenė. Ne tik skaičiuoja – moko ir mokosi, kuria, džiaugiasi kasdieniais atradimais ir pasiekimais, kad ir ne tokiais dar dideliais, ir kartu viltingai žvelgia į priekį.

2016 metų rugsėjo 1-oji – įsimintina data švietimo sistemai Šiaulių apylinkėse, mat tą dieną atidaryta Šiaulių jėzuitų mokykla – pirmoji katalikiška nevalstybinė mokykla mieste bei Šiaulių vyskupijoje. Lietuvos jėzuitų provincijos sprendimas įsteigti tokią mokyklą pratęsia šimtąmetes švietimo tradicijas ir siekia suburti mieste bendruomenę, gebančią puoselėti tikėjimo, mokslo ir kultūros dialogą.

Akmenuotas kelias

Įprastai džiaugsmingas įvykis – naujos katalikiškos mokyklos įsteigimas – anaipol nebuvo lengvas sprendimas nei Provincijai, nei miestelėnams. Mat, dabartinės Šiaulių jėzuitų mokyklos patalpose iki tol veikė valstybinė katalikiškos ugdymo krypties pradinė mokykla, kurią buvo nuspręsta uždaryti dėl mažo mokinių skaičiaus bei finansinių sunkumų. Miestas kreipėsi į Jėzuitų Provinciją – pastato savininke, su kvietimu tęsti katalikišką vaikų švietimą. Tėvams jėzuitams, kurie jau daugiau nei du dešimtmečius rūpinasi dviejų privačių gimnazijų bendruomenių Vilniuje bei Kaune gerove, tai buvo netikėtas iššūkis, reikalaujantis didelių išteklių. Provincija, suprasdama švietimo svarbą, ir pasitikėdama Aukščiausiojo valia, priėmė nelengvą sprendimą ir ėmėsi ieškoti galimybių ir pagalbos mokyklos pradžiai.

Senosios mokyklos likvidavimo procesas ir naujos mokyklos steigimas buvo emociškai sunkus procesas visiems, pareikalavęs daug išvalgų, kantrybės, ir dėmesingumo. Tėvai jėzuitai stengėsi išklausti uždardomos mokyklos mokinių šeimas ir tartis, visada pirmenybe laikydami pačių mažiausių poreikius. Šiaulių mieste yra daug puikių mokyklų, tačiau katalikiško ugdymo pasirinkimo nebuvo. Provincijos atstovų ir naujos mokyklos administracijos pastangomis buvusių mokinių bei mokytojų kaita buvo gana sklandi. Naujokėlių – priešmokyklinės grupės vaikų ir 1-os klasės mokinių tėvai jau sąmoningai pasirinko jėzuitišką ugdymo kryptį.

Vientisa ugdymo filosofija

Šiaulių jėzuitų mokykloje visa ugdymo filosofija yra grindžiama trimis vienodai svarbiomis ugdymo sritimis. Tai – kokybiškas švietimas, dėmesingumas asmenybei ir visuminis pozityvus pasaulio suvokimas. Kaip šv. Ignacas moko – atrasti Dievą visuose dalykuose.

Nuo mokslo pradžios į bendrojo lavinimo procesą buvo integruotos įvairios programos, ir jos nuolat tobulinamos. Tai vertybių ugdymo, užsienio kalbų pažinimo, socialinės brandos formavimo, estetiškos bei sceninės kultūros lavinimo programos. Ne mažesnis dėmesys kreipiamas ir vaiko fizinės ir emocinės sveikatos puoselėjimui.

Mokomės ieškoti Dievo visuose dalykuose.

Šiaulių jėzuitų mokyklos archyvo nuotr.

mui. Tokiu būdu, mokykloje kuriama aplinka, kurios reikia šiandienos vaikams, nepamirštant pamatinių, šimtmečiais patvirtintų jėzuitiškos pedagogikos diegiamų vertybių.

Kiekvienas mokyklos narys – tiek mokytojas, tiek mokinys ir jo šeima kviečiami įvertinti ir suprasti tris pagrindines Jėzuitų mokyklos ugdymo sąlygas: kokybiškas ugdymas – tai profesionalumo sąlyga mokytojui ir galimybė vaikui; dėmesingumas asmenybei – tai pasiryžimas kurti bendruomenę, kurioje kiekvienas yra laisvas, bet žino ir šalia esančiojo laisvės ribas; o visuminis pasaulio suvokimas – tai kvietimas smalsauti ir tyrinėti ieškant Dievo mūsų kasdienoje. Mokyklos darbuotojai ir mokytojai priėmė jėzuitiško švietimo tradiciją atviromis širdimis, ir yra pasiryžę ją puoselėti savo darbu.

Bendruomenė

Šiaulių miestelėnai Tėvų jėzuitų ryžtą įkurti mokyklą įvertino, susitelkdami į nedidelę, tačiau veiklią bendruomenę. Tai ypač skatintinas reiškinys, rodantis sveiką mokyklos aplinką, bei leidžiantis suvienyti pastangas mokinių visapusiškam ugdymui. Artimas bendravimas ir bendradarbiavimas su šeima suteikia galimybę pažinti vaiką, išskleisti jo laisvę, atpažinti ir lavinti asmeninius gabumus. Iš kitos pusės, tai puiki proga atsakyti į šeimoms iškilančius klausimus dėl krikščioniško ugdymo, bei skatinti tėvelius atnaujinti savo tikėjimą.

Kurti jėzuitišką pedagogiką grindžiamą bendruomenę padeda bendradarbiavimas su Vilniaus ir Kauno gimnazijomis, jau sukaupusiomis ilgametę patirtį. Pirmas žingsnis yra skatinti mokytojų jėzuitiškos dvasios formaciją. Visų trijų mokyklų mokytojai lanko bendras dvasines pratybas, mokymus. Gimnazijose organizuojami šiauliečių šeimų susitikimai su mokytojais, dvasininkais, gimnazistais, tėvų aktyvo nariais – tėveliams yra svarbu pajusti jėzuitų švietimo dvasią, kuri atsispindi tiek gimnazijų aplinkoje, tiek ir bendruomenių kultūroje. Šie susitikimai padeda suvokti, kokią didelę istorinę dovaną gavo Šiaulių miestas, ir skatina norą prisidėti prie šios istorijos tęstinumo.

Pjūtis didelė, o darbininkų mažai

Viena iš opiausių bet kurios nevalstybinės mokyklos išgyvenimo sąlygų yra piniginiai išskliai. Ne išimtis yra ir Šiaulių jėzuitų mokykla, ypač atsižvelgiant į sudėtingas jos įkūrimo aplinkybes – jai trūksta lėšų,

tiek ugdymui, tiek ir plėtrai.

Lietuvoje kiekvienas mokinys, nepaisant, kokioje mokykloje jis mokosi, su savimi „atsineša“ Mokinio krepšelį – valstybės suteikiamas lėšas, kurios yra skiriamos nuo mokslo metų pradžios, t. y. nuo rugsėjo mėn. Tai turėtų garantuoti savalaikį mokytojų atlygį už darbą. Tačiau biurokratiniai procesai yra ilgi ir sudėtingi, todėl be Jėzuitų provincijos finansinės paramos atidaryti mokyklą būtų paprasčiausiai neįmanoma. Šiaulių miesto savivaldybė palaikė privačios katalikiškos mokyklos steigimo idėją, todėl iš miesto biudžeto buvo skirta lėšų mokyklos 4 pirmų veiklos mėnesių ūkio išlaidoms padengti. Lietuvos jėzuitų provincijos lėšomis buvo suremontuotos ir įrengtos patalpos, kuriose dabar mokosi priešmokyklinės ugdymo grupės ir pirmos klasės mokinukai; įrengti tualetai.

Jėzuitų mokykloje mokslas yra mokamas. Steigėjo nustatytas metinis mokslo mokestis yra 300 Eurų. Tai – solidarumo mokestis, mat tėvai žino, kad kiekvienas jų sumokėtas centas yra skiriamas jų vaiko gerovei kurti. Siekdama skaidrumo, mokykla yra išsipareigojusi teikti tėvams finansines ataskaitas, ir šie duomenys yra prieinami kiekvienam pilnamečiui bendruomenės nariui.

Lėšų poreikis išlieka didžiulis. Pastatas, priklausantis Jėzuitų provincijai, kuriuo 25-erius metus švietimo tikslais naudojosi miesto savivaldybė, yra nugyventas ir reikalauja di-

delių investicijų. Būtina pakeisti pastato langus, kurie tiek sutrūniję, kad net nebeatsidaro, ir apšiltinti sienas. Būtina atnaujinti pusšimčio metų senumo šildymo sistemą, ir 1965 m. palikimą – elektros instaliaciją, vanden tiekį ir kanalizaciją. Pastebėjus, kad per stogą vanduo bėga į klases, iš dalies buvo atnaujinta stogo danga. Tačiau būtina sutvarkyti kritulių nuotekų sistemą, ventiliacijos angas ir pan. Didelių investicijų reikalauja ir mokyklos valgykla. Siekiant sukurti optimalią mokymuisi aplinką, būtina tvarkyti ir mokyklos interjerą, turinti mokyklos mokymo priemonių bazę, formuoti bibliotekos fondą ir kt. Visiems šiems būtinoms darbams mokykla ieško gerų žmonių pagalbos.

Žvilgsnis į ateitį

Mes tikime, kad Šiaulių jėzuitų mokyklos ateitis yra šviesi. Mokykla turi tvirtą pamatą puikių, pasitikėjimo vertų mokytojų ir kūrybingų darbuotojų, kurie su dideliu užsidegimu imasi sunkiausių užduočių. Mokykla turi mokinių tėvelius, kurie buria bendruomenę savo savanorystė ir nuoširdžia pagalba. Ir svarbiausia, mokykla turi vis gausėjantį būrį smalsių, atvirų ir žingeidžių mokinių, kurie mokykloje pradeda kurti savo naują žinių ir atradimų pasaulį, kiekvieną dieną vertindami kaip Dievo dovaną.

Giedrė Statkutė – Šiaulių jėzuitų mokyklos direktorė.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

Skaitkite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org
773-585-9500

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Balandžio 1 d., šeštadienį, 10 val. r.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd, Chicago, IL) menininkė iš Lietuvos Odeta Bražėnienė kviečia pasimokyti dekoratyvinių popieriaus karpinių meno. Pamokoje išmoksitės, kaip iš balto popieriaus lapo iškarpyti dailių ornamentų. Pamokos kaina suaugusiam 15 dol., vaikui 5 dol., muziejaus nariams – nemokamai. Organizatoriai parūpins reikalingų medžiagų ir įrankių. Registruotis: info@balzekasmuseum.org. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500.

■ **Lietuvių Fondas kviečia teikti paraiškas** 2017 metų projektų paramai gauti. Lietuvių Fondas remia: švietimą, kultūrą, lietuvių išsivijimo bendruomenes, jaunimą, žiniasklaidą. Prašymai priimami iki balandžio 1 d. Elekt-

roninę paraišką rasite LF tinklalapyje www.lietuviufondas.org (skiltyje „Parama“).

■ **Balandžio 2 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks metinis Centro narių susirinkimas. Registracija prasidės 12:30 val. p. p. Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti susirinkime.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) balandžio 2 d. 10 val. r. minėsime penktąjį Gavėnios sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Jaunius Kelpšas. Kiekvieną Gavėnios penktadienį 4:30 val. p. p. kviečiame dalyvauti Kryžiaus Kelyje su apmąstymais.

Tantos Atgimimo Balsas
Maironis
2017m. sekm. balandžio 9 d. 12:30 p.p.
meno galerijoje „Siela“
PLC, 14911 E. 127th St., Lemont

Giedrė Gillespie, minėjimo režisierė
Virginija Paplauskienė,
Kauno Maironio Muziejaus Išeivijos Literatūros Skyriaus Vedėja

Jėjimas ir Vaisės \$20. ruošia Korp! Giedra

Kviečiame į Kazio Bradūno 100-mečio vakarą

Atvykite į „Draugo“ redakciją,
kurioje poetas darbavosi du dešimtmečius

*pakilkite į antrąjį aukštą tais pačiais laiptais, kuriais jis lipo
nesuskaičiuojamą daugybę kartų
sutikite jo žvilgsnį, nukreiptą į jus iš archyvinių nuotraukų
išgirskite jo balsą, mintis, įrašytus į audio ir video juostas
pasigėrėkite, kaip puikiai skamba jo poezija*

Vakaro viešnia –

Kauno Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja

Virginija Paplauskienė

Knygos „Kazys Bradūnas. Archyvai“ sutiktuvės

Renginys vyks

balandžio 7 d., penktadienį, 7:30 val. v.

Adresas:

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pasiteirauti tel. 773-585-9500

Atvykite pabūti Kazio Bradūno dvasioje,
pabendrauti, pasidalinti prisiminimais, pasivaikinti.

Įėjimas – auka

DRAUGAS
LITHUANIAN WORLD CENTER

Rengia „Draugo“ redakcija
Čikagos ateitininkai
Lietuvių rašytojų draugija

Remia: Elenutė Bradūnaitė Aglinskienė

**SIUNTINIAI Į
VISĄ EUROPA**

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekvieną dieną nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkaustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

**SAUGUMO IR GREIČIO
GARANTIJĄ**

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Peblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc.
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0399

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

**LITHUANIAN
WORLD CENTER
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS**

Pavasarinė PLC talka
Balandžio 8 d.
9:00 ryto

Kviečiame visus didelius ir mažus!
Atsineškite grėblius, pirštines, pjūklus ir maišus,
Susitvarkysime visi savo antrus namus!

Užkandžiais ir kava vaišina šeiminkai

Daugiau info: 14911 127th Street, Lemont IL 60439 Tel.: (630) 257-8787

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org